

تلاشی در مسیر موفقیت

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۸

جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۲۰

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه دروس را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۲۶۰ دقیقه	تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۸۰

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال		مدت پاسخگویی
		از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۳	۱۵	۱۰۱	۳۰ دقیقه
	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۱۲۵	
	ریاضی و آمار ۲	۱۰	۱۳۵	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۶	۱۰ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۳	۱۵	۱۴۶	
۷	علوم و فنون ادبی ۱	۱۰	۱۶۱	۲۵ دقیقه
	علوم و فنون ادبی ۲	۱۰	۱۷۱	
	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۸۱	
۹	تاریخ ۳	۱۰	۱۹۱	۲۰ دقیقه
	تاریخ ۱	۱۰	۲۰۱	
	تاریخ ۲	۱۰	۲۱۱	
۱۰	جغرافیا ۳	۱۰	۲۲۱	۲۰ دقیقه
	جغرافیای ایران	۱۰	۲۳۱	
	جغرافیا ۲	۱۰	۲۴۱	
۱۱	جامعه‌شناسی ۳	۱۰	۲۵۱	۳۰ دقیقه
	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۲۶۱	
	جامعه‌شناسی ۲	۱۰	۲۷۱	
۱۲	فلسفه ۲	۱۰	۲۸۱	۳۰ دقیقه
	منطق	۱۰	۳۰۰	
	فلسفه ۱	۱۰	۳۱۰	
۱۳	روان‌شناسی	۱۰	۳۱۱	۱۰ دقیقه

آموزش‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی	اسماعیل محمدزاده - مسیح گرچی مریم نوری نیا - فاطمه اسدی
زبان عربی	روح‌اله اصغری	شاهو مرادیان - سیدمهدی میرفتحی علیرضا شفیعی - پریسا فیلو محمدیوسف هدایت
دین و زندگی	مرتضی محسنی کبیر	بهاره سلیمی - عطیه خادمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی فرد - مهدیه حسامی	مهدیه حسامی - مریم پارسائیان کاظم عباسی
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - مریم ولی‌عابدینی مینا نظری
اقتصاد	سیدامیر حسین میراسکندری	مریم پارسائیان - احمد منصوری رقیه بژند - مریم میرقاسمی
تاریخ	محمداسماعیل سلیمانپور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - لیلا عباسی زهره فروغی
جغرافیا	محسن مصالایی	مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی رقیه بژند
جامعه‌شناسی	مینا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بژند فاطمه ساریخانی - مریم میرقاسمی
فلسفه و منطق	حیدر جلالی	مریم پارسائیان - مریم میرقاسمی
	ابراهیم امینی	
روان‌شناسی	نگار کاغذگران	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان رقیه بژند - لیلا عباسی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نشانی بازارچه کتاب

اطلاع‌رسانی و ثبت‌نام
۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی
www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

بازبینی دفترچه: بهاره سلیمی - عطیه خادمی

ویراستاران فنی: ساناز فلاحی - مرورید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان - زهره رجبی - سپیده‌سادات شریفی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: سعیده قاسمی

طراح شکل: آرزو گلفر

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - مینا عباسی - مهناز السادات کاظمی - زهره فتاحی - فرزانه رجبی - ربابه الطافی

به نام خدا

حقوق دانش‌آموزان در آزمون‌های سراسری گاج

داوطلب گرامی؛ با سلام در اینجا شما را با بخشی از حقوق خود در آزمون‌های سراسری گاج آشنا می‌نمایم:

- اطلاعات شناسنامه‌ای و آموزشی شما مانند نام، نام خانوادگی، جنسیت و گروه آزمایشی بایستی به صورت صحیح در بالای پاسخ‌پرگ درج شده باشد.
- آزمون‌های سراسری گاج باید راس ساعت اعلام شده در دفترچه، شروع و خاتمه یابد.
- محل برگزاری آزمون باید از لحاظ سرمایش و گرمایش، نور کافی، نظافت و سایر موارد در حد مطلوب و استاندارد باشد.
- سؤالات آزمون‌های سراسری گاج بایستی نزدیک‌ترین سؤالات به کنکور سراسری باشد و عاری از هرگونه اشکال علمی و تاپی باشد.
- در هنگام برگزاری آزمون باید تغذیه رایگان دریافت نمایید.
- بعد از هر آزمون و به هنگام خروج از جلسه آزمون بایستی پاسخ‌نامه‌ی تشریحی هر آزمون را دریافت نمایید.
- کارنامه‌ی هر آزمون بایستی در همان روز آزمون به روش‌های ذیل تحویل شما گردد:

• مراجعه به سایت گاج به نشانی www.gaj.ir

• مراجعه به نمایندگی.

۸- خدمات مشاوره‌ای رایگانی که در طی ۱ مرحله آزمون (ویژه داوطلبان آزاد) ارائه می‌گردد شامل:

- برگزاری جلسه مشاوره حضوری به صورت انفرادی حداقل یکبار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی حداقل ۲ بار در طی هر آزمون توسط رابط تحصیلی.
- تماس تلفنی با اولیا حداقل یکبار در هر فاز [آزمون‌های سراسری گاج در چهار فاز تابستانه، ترم اول، ترم دوم و جامع برگزار می‌گردد].
- بررسی کارنامه آزمون توسط رابط تحصیلی در هر آزمون.

چنانچه در هر یک از موارد فوق کمبود و یا نقصی مشاهده نمودید لطفاً بلافاصله با تلفن ۰۲۱-۶۴۲۰ تماس حاصل نموده و مراتب را اطلاع دهید.

📞 در گاج، بهترین صدا،

صدای دانش‌آموز است.

فارسی

۱ ۲ معادل‌های معنایی گزینه (۲):

اوج: رفعت

سرخ: بور

فرد: طاق

معیار: عیار

موارد غیر مرتب در سایر گزینه‌ها:

(۱) شرمنده - نرمی کردن

(۳) غش

(۴) ادامه‌دهنده

۲ ۳ معنی درست واژه‌ها: قُلا: کمین (قلا کردن: کمین کردن، در

پی فرصت بودن)

کذا: آن چنانی، چنان

مسامحه: آسان گرفتن، ساده انگاری

راه تافتن: راه را کج کردن، تغییر مسیر دادن

۳ ۳ معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

(۱) آزر: شرم، حیا

(۲) جال: دام و تور

(۴) حَشَم: خدمتکاران، خویشان و زبردستان فرمانروا

۴ ۳ املاک درست واژه در سایر گزینه‌ها:

(۱) هول: ترسناک

(۲) سلاح: جنگ‌افزار

(۴) مطاوعت: فرمان‌بری

۵ ۱ املاک درست واژه: سورت: تندی و تیزی، حدّت و شدّت

۶ ۴ املاک درست واژه‌ها:

(ج) سمن: نوعی درخت گل، یاسمن

(د) مهمل: بیهوده و بی‌کار گذاشته شده

۷ ۲ شعر سؤال سروده‌گفته (پدیدآورنده «دیوان غربی - شرقی»)

است.

۸ ۴ ابهام (بیت «الف»): راست: ۱ - به راستی ۲ - راست قامت

ابهام تناسب (بیت «ه»): بار: ۱ - مرتبه (معنی مورد نظر) ۲ - میوه (معنی)

غایب / تناسب با «میوه»

استعاره (بیت «د»): جان‌بخشی به چشم

مجاز (بیت «ج»): سیر مجاز از بی‌میل

حسن تعلیل (بیت «ب»): دلیل جنبش سرو، شادمانی وی از ناله مرغان باغ است.

۹ ۱ بررسی آرایه‌ها:

تشبیه: چشم نیلگون / سپهر نیلگون / چشم به شاخه نیلوفر / چشم به شعله آبی

واج‌آرایی: گوش‌نوازی مصوت کوتاه «ب» و صامت «گ» و ...

مجاز: سر مجاز از قصد و تصمیم

مراعات نظیر: روی، چشم، سر / شاخه، نیلوفر

۱۰ ۴ اسلوب معادله: پشت زبردستان از ضعیفان قوی می‌شود

[همان‌طور که] شعله آتش ز خار و خس به سامان می‌شود

استعاره: —

حسن تعلیل: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسلوب معادله: چون یاد لعلت در سرم درآید، دل بجوشد [همان‌طور که]

پسته از یاد شکر در پوست خندان می‌شود

استعاره: نسبت دادن جوشیدن به دل و خندیدن به پسته - لعل: استعاره از لب

حسن تعلیل: دلیل باز شدن پسته اندیشیدنش به شکر و شکرین شدن است.

(۲) اسلوب معادله: عشق، حسن را در لباس شرم، پنهان دارد [همان‌طور که]

شمع در فانوس از پروانه پنهان می‌شود

استعاره: جان‌بخشی به عشق و شمع و پروانه

حسن تعلیل: دلیل قرار گرفتن شمع در فانوس، پنهان شدنش از پروانه است.

(۳) اسلوب معادله: تشنه‌چشمان در پی‌ری، سیری از جهان ندارند همان‌طور که

از حرص در کام صدف، قطره تبدیل به دندان می‌شود

استعاره: کام صدف

حسن تعلیل: دلیل تبدیل شدن قطره باران به مروارید (اعتقاد قدما) حریص

بودن صدف است.

۱۱ ۲ (ب) کنایه: جگر خراش بودن

تلمیح: اشاره به داستان عشق فرهاد نسبت به شیرین

(ج) ابهام تناسب: سودا: ۱- عشق و هوس (معنی درست) ۲- معامله (معنی نادرست /

متناسب با «بازار»)

استعاره: پری استعاره از معشوق

بررسی سایر ابیات:

الف) مجاز: فردا مجاز از آخرت / حسن تعلیل: —

د) واژه‌آرایی: چشم / تناقض: —

۱۲ ۴ (ب) آن به [است]: عادی / که چون منی نرسد در وصال

دوست: بلاغی / تا ضعف خویش حمل کند بر کمال دوست: بلاغی

(ج) گفتم: عادی / که حاجتی هست: عادی / گفتا بخواه از ما: بلاغی / گفتم:

عادی / غم بيفزا: عادی / گفتا: عادی / که رایگان است: عادی

بررسی سایر ابیات:

الف) چشمه حیوان به تاریکی در است: عادی / لؤلؤ اندر بحر [است]: عادی

/ گنج اندر خراب [است]: عادی

(د) بود آرایش معشوق حال در هم عاشق: بلاغی / سیه روزی مجنون سرمه

باشد چشم لیلی را: بلاغی

(ه) در آتش است نعل، نسیم بهار را: بلاغی / رنگ ثبات نیست گل اعتبار را: بلاغی

۱۳ ۴ ترکیب‌های اضافی: نرگس چشم / گل رخسار / سرو قد / چشم

او / رخسار او / قد او / شکنج حلقه / حلقه زلف [۸ مورد]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سراپایم / دردت / لبریز شیون / مضراب مژگان / تار اشک / اشکم [۶ مورد]

(۲) نشان اهل / اهل غفلت / پیر خرد / نشانش / فصل بهار [۵ مورد]

(۳) شراب صحبت / صحبت احباب / زهر غفلت / دام صحبت [۴ مورد]

۱۴ ۳ روشن - سبیه بخت: مسند

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عربانی: متمم / هم‌پیرهن: مسند

(۲) فارغ: مسند / زخم: مضاف‌الیه

(۴) آخر: قید / کوهکن: مسند

۱۵ ۲ کند گر هستیم (مضاف‌الیه) ویران زندگی برهم (مضاف‌الیه برای

سامان) سامان / من و حسن به سامانش (مضاف‌الیه) بکن گو هر چه می‌خواهد

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هزار کوه گرت (مضاف‌الیه برای راه) سد ره شوند، برو / هزار ره گرت (تو را:

مفعول) از پا در افکنند، بایست

(۳) دلم (مضاف‌الیه) تنگ است، از آن چندین تعاون می‌کنم، ورنه / فدای

خاک پای توست، اگر باشد هزارم (متمم) دل

(۴) سال‌ها شد که خیال کمرت (مضاف‌الیه) می‌بندم / هرگز (متمم) هیچ

نگفتی: چه خیال است تو را؟

۱۶ ۲ مفعول در بیت اول: تیغ - گردن

مفعول در بیت دوم: -

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ترکیب وصفی: کار بسته

(۳) زمان افعال در بیت اول: شود [می‌شود]: مضارع اخباری / کشی [بکشی]:

مضارع التزامی / بدارم: مضارع التزامی / آزموده شود [بشود]: مضارع التزامی

زمان افعال در بیت دوم: شود [می‌شود]: مضارع اخباری / برسد: مضارع التزامی /

گشوده شود: مضارع التزامی

(۴) وابسته‌های پسین در بیت دوم: امید - م - بسته - من

۱۷ ۱ مفهوم گزینه (۱): ستایش ممدوح و دعای خیر برای او

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ضرورت بر جا گذاشتن نام نیک

۱۸ ۴ مفهوم مشترک ابیات سؤال و گزینه (۴): اتحاد، کلید موفقیت

است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) استقامت و پایداری

(۲) وفاداری عاشقانه

(۳) رهایی بخشی انسان به واسطه عشق

۱۹ ۳ مفهوم گزینه (۳): نکوهش ریاکاری / توصیه به احسان و

نیکی پنهانی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: درویش‌نوازی

۲۰ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): تغییر شرایط

نامطلوب به مطلوب

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) امید به از بین رفتن زیبایی زیبارویان بی‌وفا / امیدواری به تغییر شرایط

نامطلوب به مطلوب

(۲) بی‌وفایی زیبارویان و تغییر شرایط مطلوب به نامطلوب

(۳) تجلی خداوند در جهان

۲۱

۳

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۳): ستایش فروتنی و

بخشنده‌گی بی‌چشم داشت

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) اثرگذاری شرم فقیران

(۲) عنایت خداوند با اهل کرم

(۴) دعوت به مناعت طبع

۲۲

۳

به معنی و مفهوم بیت توجه کنیم: اگرچه مانند آینه در ظاهر

مانند زمین، ساده‌ام، [اما] جوهر ذاتی باطنم پرتقش و نگار است و ساده نیست.

یعنی از ظاهر نمی‌توان به باطنم پی برد.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) رازداری

(۲) حضور دائمی

(۴) ترک خودنمایی و جلوه‌گری توسط عاشقان

۲۳

۴

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): دشمنی روزگار با

انسان‌های ارزشمند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱ و ۲) بی‌تعلقی آزادگان

(۳) نکوهش غفلت و بی‌بصیرتی

۲۴

۲

مفهوم گزینه (۲): بیان ناکامی

مفهوم مشترک شعر سؤال و سایر گزینه‌ها: ضرورت توجه به حال و اغتنام فرصت

مفهوم گزینه (۳): لذت همراهی با معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نهراسیدن پاکان / پاکی موجب

رهایی و عافیت است

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب مشخص کن (۳۵ - ۲۶):

۲۶ ۳ ترجمه کلمات مهم: الذین: کسانی که / آمنوا: ایمان آوردند /

زُسله: پیامبرانش، فرستادگانش / لم یقرؤوا: تفاوت نگذاشتند / سوف یؤتیهم: به آنان خواهد داد / أجورهم: پاداش‌هایشان

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «زُسل» جمع است، «أجور» جمع است، پیامبران (← ایشان)، پاداششان (← پاداش‌هایشان)

۲) «أحد» ترجمه نشده است، «یؤتی» معلوم است: خواهد داد

۴) ضمیر «ه» ترجمه نشده است، «ایمان بیاورند» و «تفاوت نگذارند» باید ماضی ترجمه شود، پاداششان (← پاداش‌هایشان)، «سوف یؤتی: خواهد داد»

۲۷ ۱ توضیح: نکته مهم در این عبارت فعل «کان» است. در این جا

«کان» معنای مضارع، «است» می‌دهد و متعلق به زمان گذشته نیست.

بنابراین گزینه (۴) نادرست است؛ در گزینه (۴) «کلّ مواطن» هر شهروندی «نیز نادرست ترجمه شده است، گزینه‌های (۲) و (۳) نیز مطابق با ساختار عبارت عربی نیست! هم‌چنین «کلّ مواطن» هر شهروندی» و در همه گزینه‌ها نادرست ترجمه شده است!

۲۸ ۳ ترجمه کلمات مهم: النّفايات الصناعیة: زباله‌های صنعتی /

التی: که / تُسبّبها: باعث آن می‌شود / أیدی البشر: دست‌ان بشر / تُهدّد ... تهدیداً: حقیقتاً تهدید می‌کند

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «تسببها: باعث آن می‌شود» مضارع و نادرست ترجمه شده است، «أیدی» جمع است.

۲) «تسببها: باعث آن می‌شود» مضارع است، «تهدیدی حقیقی» نادرست است.

۴) «تهدّد» معلوم است نه مجهول، ساختار عبارت عربی لحاظ نشده است.

۲۹ ۲ ترجمه کلمات مهم: بطبعه: از روی طبیعتش، از روی

سرشتش / ینفّض: پراکنده می‌شود / الفظّ: تندخو / یمیل الی: تمایل پیدا می‌کند / من له خلق حُسن: کسی که اخلاقی نیکو دارد

ترجمه سایر گزینه‌ها:

۱) ضمیر «ه» در «طبعه» ترجمه نشده است، «ینفّض» پراکنده می‌شود، «له» ترجمه نشده است، ضمیر «ش» معادلی ندارد.

۳) «الفظّ: تندخو» نه «تندخویی!» «می‌گریزد» نادرست است، «من» و «له» نباید جمع ترجمه شود (با توجه به ضمیر «ه»).

۴) «الفظّ» مفرد است، «له حُسن الخلق» نادرست ترجمه شده است.

۳۰ ۳ ترجمه کلمات مهم: انزعاجاً شدیداً: به شدت

(سخت) آزرده‌خاطر شد / یمنن: از کسی که / قرّق: تفاوت گذاشت / فی

التقبیل: در بوسیدن

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) آزردگی شدید (← به شدت آزرده خاطر شد)، چون «انزعج» فعل و «انزعاجاً» مفعول مطلق است.

۲) «انزعج: آزرده شد» نه «آزرده‌خاطر کرد»، فاعل فعل «النبی» است نه «کسی که»، ساختار ترجمه نامرتب شده است.

۴) فعل‌های عبارت، ماضی ساده هستند نه استمراری، «از این‌که کسی» نادرست است: از کسی که.

۳۱ ۱ ترجمه کلمات مهم: أصیبت: دچار شد / طفولتها: کودکی اش /

صیّرها غمباء بکماء: او را کور و لال کرد / نالت: دست یافت

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) «این دختری است که» مطابق با عبارت نیست، «با دچار شدن» نادرست است، «صیّر: کرد، گردانید» نه «شد».

۳) ضمیر «ها» در «طفولتها» ترجمه نشده است، «بکماء: لال» نه «کر».

۴) «گشت: صارت» نه «صیّر: کرد»، ضمیر «ها» در «جهدها» ترجمه نشده است.

۳۲ ۱ ترجمه کلمات مهم: کثیر من: بسیاری از / الغلماة: بزرگان /

کانوا: بودند / معوّقین: معلول / استطاعوا هزيمة: توانستند شکست دهند

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) «با وجود فقر و معلولیت» نادرست است، «کانوا» ترجمه نشده است، «هزيمة: شکست» نه «فائق آمدن».

۳) «کثیر من: بسیاری از»، قادر به (← توانستند)

۴) «چه بسیار: ما أكثر» در عبارت نداریم، و (← یا)

۳۳ ۴ ترجمه درست: چشمی که از ترس خداوند لبریز شده است!

۳۴ ۳ ترجمه درست عبارت: خواهرم با گچ‌ها تابلوهای زیبایی را

می‌کشد (نقاشی می‌کند).

۳۵ ۱ در گزینه (۲)، «لا تعلمون» مضارع منفی است: نمی‌دانند، در

گزینه (۳)، صیغه فعل نادرست است و «از - من» در عبارت نیامده است، در

گزینه (۴)، «از: من» و ضمیر «ش» در «پندگانش» ترجمه نشده است.

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤال‌های آمده پاسخ بده (۴۲ - ۳۶):

زرّافه از بلندترین حیواناتی است که روی سیاره زمین زندگی می‌کند و گاهی طول آن به شش متر می‌رسد. زرّافه حیوانی گیاه‌خوار است که علف‌ها و میوه‌ها و شاخه‌های درختان را می‌خورد و آن (زرّافه) می‌تواند هر روز شصت و سه کیلوگرم از علف‌ها و شاخه‌ها را بخورد. زیست‌بوم اصلی زرّافه آفریقا است و او می‌تواند حدود بیست و پنج سال زندگی کند. زرّافه زبانی دارد که طولش سی سانتی‌متر است و با آن می‌تواند گوش‌ها و بینی‌اش را تمیز کند و شیر مهم‌ترین دشمن برای زرّافه است اما او با دو پای قوی‌اش می‌تواند از خودش دفاع کند و بر او (شیر) غلبه کند.

۳۶ ۳ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: زرافه اگر علف‌های کافی را پیدا نکند، گوشت می‌خورد. [در متن گفته شده است زرافه حیوانی گیاه‌خوار است؛ پس هیچ وقت گوشت نمی‌خورد].
- (۲) ترجمه: زرافه فقط در هر روز به میزان کمی از غذا نیاز دارد.
- (۳) ترجمه: ما بسیاری از زرافه‌ها را در کشورهای آفریقایی می‌بینیم. [کاملاً درست است؛ چون در متن هم اشاره شده است که: مَوَطْنُ الزَّرَافَةِ الْأَصْلِيّ هُوَ آفْرِيقِيَا].
- (۴) ترجمه: حیوانی بلندتر از زرافه در دنیا وجود ندارد! [ببینید متن گفته زرافه از بلندترین حیوانات است، نگفته است بلندترین حیوان؛ ممکن است یک یا چند حیوان دیگر - مثل بعضی کوسه‌ها - از آن بلندتر باشند].

۳۷ ۲ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) ترجمه: زرافه در اماکنی مملو از درختان و گیاهان زندگی می‌کند!
- (۲) ترجمه: زرافه قادر به دفاع از خود نیست؛ چون حیوانی گیاه‌خوار است! [نادرست است؛ چون در خط آخر اشاره شده با پاهای قدرتمندش از خود دفاع می‌کند].
- (۳) ترجمه: زرافه زبانی بلند دارد که با آن می‌تواند گوشش و بینی‌اش را تمیز کند.
- (۴) ترجمه: عمر زرافه‌ها خیلی کم‌تر از عمر انسان است!

۳۸ ۴ سیّئة أمتار: ۶ متر / ثَلَاثُونَ سنتيمترًا: سی سانتی‌متر / خمس و عشرين سنة: بیست و پنج سال / ثَلَاثَةُ وَ سِتِّينَ كيلوغرامًا: شصت و سه کیلوگرم

ترجمه: طول زرافه به شش متر و زبانش سی سانتی‌متر می‌رسد و او بیست و پنج سال زندگی می‌کند و هر روز شصت و سه کیلوگرم از علف‌ها را می‌خورد.

۳۹ ۱ ضمير «ه» به الأسد (شیر) بر می‌گردد.

■ گزینه نادرست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ - ۴۰):

۴۰ ۲ مصدر این فعل مجزّد، «أكل» است نه «تأكل»!

۴۱ ۲ «تَنْظَفُ»، «لِلغائبة» است نه «للمخاطب».

۴۲ ۳ مؤنث اسم تفضیل بر وزن «فَعْلَى» می‌آید: طَوَلَى.

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤال‌های زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۳):

۴۳ ۴ دَقَّتْ كُنيد «مُعَوِّقِينَ» درست است و اسم مفعول است نه اسم

فاعل!

۴۴ ۴ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- (۱) جغد: پرنده‌ای که چشمانش حرکت نمی‌کند و شب از لانه‌اش بیرون می‌آید! (صحیح)
- (۲) محیط زیست: محیط طبیعی که ویژگی‌های منحصر به فرد خود را دارد! (صحیح)
- (۳) آلودگی: افزوده شدن چیزهای مضرّ در هوا یا خاک یا آب! (صحیح)
- (۴) جوجه‌ها: بچه‌های همه حیوانات مخصوصاً پرنده‌گانی که تخم می‌گذارند! [نادرست؛ چون فقط مختصّ بچه‌های پرنده‌گان است].

۴۵ ۲ مفرد این واژه «صَفِيّ» است.

۴۶ ۱ در گزینه (۱)، «لام» معنای امر دارد؛ ترجمه: «باید زبان عربی

را یاد بگیریم تا زبان قرآن را متوجّه شویم!»

در سایر گزینه‌ها «لام» معنای «تا، برای این‌که» دارد.

۴۷ ۳ فعل ناقصه «كان» در برخی عبارات معنای مضارع؛ «است»

می‌دهد، مانند گزینه (۳)، ترجمه: «معلّمان چراغ‌هایی هستند که راه را برای

دانش‌آموزانشان روشن می‌کنند!»

۴۸ ۳ خبر افعال ناقصه منصوب است: «مَهْتَمِّينَ».

۴۹ ۲ در گزینه (۲)، «البيوت» مستثنی‌منه و جمع مکسر است.

دَقَّتْ كُنيد در گزینه (۱)، مستثنی‌منه در عبارت نداریم و اسلوب حصر است.

۵۰ ۳ در گزینه (۳)، «اعتماداً» مصدر فعل جمله است و بعد از آن

مضاف‌إليه یا صفت نیامده است (لا تهزم، جواب شرط است). در سایر گزینه‌ها

مفعول مطلق نوعی داریم.

بزرگ

تلاشی در مسیر موفقیت

دین و زندگی

۵۱ ۴ رسول خدا (ص) می‌فرماید: «در اسلام هیچ بنایی نزد خدا محبوب‌تر از ازدواج نیست.» و از نظر قرآن کریم مهم‌ترین معیار همسر شایسته با ایمان بودن است. هر قدر ایمان یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیشتر است.

۵۲ ۲ نباید فاصله میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد. به همین علت پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده و از پدران و مادران خواسته‌اند که با کنار گذاشتن رسوم غلط لازم را برای آنان فراهم کنند و به خاطر پندارهای باطل هم‌چون فراموش شدن همه امکانات زندگی، فرزندان خود را به گناه نکشانند و جامعه را گرفتار آسیب سازند.

۵۳ ۲ پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «... اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشنا است، وجود داشته باشد. (لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ ...)، باید دیگران را که به احکام ما آشنا نیستند، راهنمایی کند و دستورات دین را به آن‌ها آموزش دهد. در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود»

۵۴ ۱ پس از تعیین هدف ازدواج، انتخاب همسر مناسب مطرح می‌شود، طبق مقررات اسلامی رضایت کامل دختر و پسر برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام بگیرد باطل است و مشروعیت ندارد.

۵۵ ۱ یکی از راه‌های تقویت عزت نفس (طرق قوام‌بخش عزت نفس) شناخت ارزش خود و نفروختن خویش به بهای اندک است و هر دو حدیث به این مورد اشاره دارد.

۵۶ ۲ نوجوانی و جوانی بهترین زمان برای پاسخ منفی دادن به تمایلات گاه و بی‌گاه است. انسانی که در این دوره سنی به سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص) چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است، یعنی گرایش به خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

۵۷ ۴ در خصوص توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او، باید بدانیم که خدا خالق تمام هستی است و سرچشمه و منبع همه قدرتها و عزت‌هاست، او وجود شکست‌ناپذیری است که هیچ‌کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین، هرکس به دنبال عزت است باید خود را به این سرچشمه وصل کند: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا: هرکس عزت می‌خواهد [بداند] که هرچه عزت است از آن خداست.»

امیرالمؤمنین علی (ع) در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است از این جهت، غیر خدا از نظرشان کوچک است.»

۵۸ ۲ عزت از صفاتی است که قرآن کریم بیش از ۹۵ بار خداوند را بدان توصیف کرده است و معصومین بزرگوار این صفت را از ارکان فضایل اخلاقی دانسته‌اند که اگر در وجود ما شکل گیرد، مانع بسیاری از زشتی‌ها خواهد شد.

۵۹ ۴ امام صادق (ع) در حدیثی می‌فرماید: «فَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنَ الْفَقَهَاءِ صَائِلًا لِنَفْسِهِ حَافِظًا لِدِينِهِ مُخَالِفًا لِهَوَاهُ مُطِيعًا لِأَمْرِ مَوْلَاهُ فَلِلْعَالَمِ أَنْ يَقْلُدُوهُ ... : هر کس از فقیهان که نگهدارنده نفس خود، نگهبان دین خود، مخالفت‌کننده با هوی‌وهوس خود، فرمانبردار مولایش باشد، پس بر مردم است (وچوب تقلید) که از او پیروی کنند.»

پس دارای چهار ویژگی باید باشد و اولین ویژگی «صائِلًا لِنَفْسِهِ» است.

۶۰ ۲ اگر «مرجعیت دینی» ادامه نیابد، یعنی متخصص نباشد که احکام دین را بداند و برای مردم بیان کند و پاسخگوی مسائل جدید مطابق با احکام دین نباشد، مردم با وظایف خود آشنا نمی‌شوند و نمی‌توانند به آن وظایف عمل کنند.

اگر «ولایت ظاهری» ادامه نیابد و حکومت اسلامی تشکیل نشود، نمی‌توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه حکومتی است، در جامعه به اجرا در آورد.

۶۱ ۲ امیرالمؤمنین از ما می‌خواهد که: «بنده کسی مثل خودت نباش، زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است» و این موضوع، مؤید «توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او» از راه‌های تقویت عزت نفس است.

۶۲ ۱ براساس آیه شریفه «وَ الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذُلَّةٌ: آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند» اگر فردی بخواهد به شیوه‌ای غیر از شیوه‌های مطرح‌شده از سوی دین یعنی به شیوه ناصحیح به نیاز جنسی خود پاسخ دهد «كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ» در آن صورت، لذت آنی بر خاسته از گناه پس از چندی روح و روان فرد را پژمرده می‌کند و شخصیت او را می‌شکند «تَرْهَقُهُمْ ذُلَّةٌ».

۶۳ ۲ امام علی (ع) از ایام جاهلیت این گونه یاد می‌کنند: «خداوند رسول خویش، محمد (ص) را زمانی فرستاد که مدتی از بعثت پیامبران پیشین می‌گذشت ملت‌ها در خوابی عمیق فرو رفته و فتنه و فساد جهان را فرا گرفته بود.»

۶۴ ۳ امام رضا (ع) حدیثی مفصل در ارزش علم از پیامبر اکرم (ص) نقل می‌کند که قسمتی از آن چنین است: «اگر آموختن دانش با هدف الهی همراه (مقرون) باشد، کار نیک (حسنه) تلقی می‌شود، علم‌آموزی، عبادت است و مذاکره علمی تسبیح و تقدیس پروردگار و عمل و رفتار هماهنگ با علم، جهاد در راه خداست ... فرشتگان، شیفته دوستی با دانشمندانند و با درود و تحیات خویش به آنان تهنیت می‌گویند ...»

۶۵ ۲ در این آیات خداوند متعال تفاوت انسان‌های دین‌دار و بی‌دین را توجه به عدالت اقتصادی دانسته است. دلیل نادرستی گزینه (۱) در این آیه، توصیف انسان‌های تکذیب‌کننده دین است نه به طور کلی انسان‌های تکذیب‌کننده.

۶۶ ۲ موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر از موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود، زنان حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت در عین حال که وظیفه هزینه خانواده را برعهده نداشتند، به همین جهت می‌توانستند، ثروت خود را وقف امور عام‌المنفعه کنند، بسیاری از موقوفه‌های قدیمی کشور ما مربوط به زنان خیری است که ثروت خود را وقف امور خیریه کرده‌اند که این مطلب به احیای مقام و منزلت زن و ارزش‌های اصیل او اشاره دارد.

۶۷ | ۱

پیامبر (ص) به یارانشان فرمودند: «کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان اند، به جویندگان علم بنگرد. سوگند به کسی که جان من در دست قدرت اوست، هر شاگردی که برای تحصیل علم [نه به قصد شهرت و نه برای تظاهر و تفاخر] به خانه عالمی رفت و آمد کند، در هر گامی، ثواب و پاداش عبادت یک ساله عابد برای او منظور می‌گردد.»

۶۸ | ۳

قوی‌تر شدن بدن وقتی ارزشمند است که قوت بازو سبب تواضع و فروتنی انسان شود، نه فخرفروشی به دیگران. کسانی که برای تقویت رابطه صمیمانه میان خویشان و همسایگان و سلامت اخلاقی افراد خانواده در برگزاری بازی‌ها و ورزش‌های دسته‌جمعی پیش قدم می‌شوند از پاداش اخروی بهره‌مند خواهند شد.

۶۹ | ۴

قرآن کریم در آیه ۱۷ سوره سجده می‌فرماید: «هیچ‌کس نمی‌داند چه پاداش‌هایی که مایه روشنی چشم‌هاست برای آن‌ها نهفته شده؛ این پاداش کارهایی است که انجام می‌دادند.»
قرآن کریم در آیه ۹ سوره شمس: «قد افلح من زکاه: به یقین هرکس خود را تزکیه کرد، رستگار شد» رمز سعادت و رستگاری انسان را تزکیه نفس بیان داشته است.

۷۰ | ۱

حدیث امیرالمؤمنین (ع) که می‌فرماید: «یا معشر التجار، الفقه ثم المتجر: ای گروه تاجران و بازرگانان اول یادگیری مسائل شرعی تجارت سپس تجارت کردن» مؤید آن است که برای به دست آوردن درآمد پاک و حلال باید احکام و مسائل شرعی تجارت را آموخت تا گرفتار کسب حرام نگردیم.

۷۱ | ۳

مورد (الف) مشروط به تقویت و تحریک بی‌بندوباری و شهوت و مناسب بودن با مجالس لهو و لعب است که موسیقی را حرام می‌کند و در مورد (د) ورزشی که همراه با قمار یا زبان‌آور باشد، حرام است و موارد (ب) و (ج) دارای شرطی نیستند و در هر شرایطی حرام می‌باشند.

۷۲ | ۱

دستور خداوند اطاعت از خداوند و پیامبر او و امامان معصوم (ع) است که در آیه «أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ ...» مذکور است ولی خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس از دایره ولایت الهی خارج شدند و آنان نه بر اساس دستورات الهی بلکه براساس امیال خود حکومت می‌کردند.
رستم فرخ‌زاد در پاسخ زهرا بن عبدالله فرمانده سپاه مسلمانان درباره برابری و مساوات گفت: راست می‌گویی، اما در میان مردم ایران، سنتی از زمان اردشیر رایج شده که با دین شما سازگار نیست. کشاورز و پیشه‌ور حق ندارند به طبقه بالاتر روند و از امتیازات آن برخوردار شوند، اگر این طبقات در ردیف اشراف قرار گیرند، پا از گلیم خود درازتر خواهند کرد و با اعیان و اشراف به ستیز برخوانند خواست این موضوع با آیه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا بِالْبَيِّنَاتِ ... بِالْقِسْطِ» که درباره برابری و مساوات است در تقابل است.

۷۳ | ۳

با توجه به آیه شریفه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ: بگو آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند، برابرند فقط صاحبان خرد پند می‌گیرند» در می‌یابیم که اولواالباب کسانی هستند که سد جاهلیت را شکسته‌اند.

۷۴ | ۴

پیامبر (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد و این موضوع در آیه شریفه «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها و جعل بینکم مودة و رحمة ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون: و از نشانه‌های خدا آن است که همسرانی از [نوع] خودتان برای شما آفرید تا با آن‌ها آرامش یابید و میان شما «مودت» و «رحمت» قرار داد. همانا که در این مورد نشانه‌هایی است برای کسانی که تفکر می‌کنند.» تجلی دارد.

این سخن پیامبر (ص) که می‌فرماید: «برترین جهاد سخن حقی ...» مؤید عدالت‌خواهی و قسط و عدل است که در آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ: به تحقیق ما پیامبران خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آن‌ها کتاب و میزان نازل کردیم تا مردم به عدل و داد برخیزند.» مذکور است.

۷۵ | ۲

قرآن کریم در آن‌جا که اوصاف نمازگزاران (مصلین) را بیان می‌کند، یکی از ویژگی‌های آن‌ها را این‌گونه ذکر می‌کند که آنان در مال خود برای محرومان و فقیران نیز حق معینی قرار داده‌اند و آن‌جا که می‌خواهد تکذیب‌کنندگان (مکذبین) دین را معرفی کند، از کسانی یاد می‌کند که یتیمان را از خود می‌رانند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی‌نمایند.

زبان انگلیسی

۷۶ | ۱ اگر قصد می‌کردم که بگویم در گذشته چگونه می‌خواستیم زندگی‌ام را بگذرانم، احتمالاً آن [دسته از] خوانندگانم را که تا حدودی با تاریخ واقعی آن آشنا هستند شگفت‌زده می‌کرد.

توضیح: با توجه به کاربرد فعل در زمان گذشته ساده در بند شرط (در این مورد "attempted") جمله شرطی دارای ساختار شرطی نوع دوم است و در بند جواب شرط به فعل آینده در گذشته ساده (شکل ساده فعل + "would") نیاز داریم. البته در بند جواب شرط جملات شرطی نوع دوم به جای "would" از "could" یا "might" نیز می‌توان استفاده کرد.

۷۷ | ۴ اگر از مغازه چیزی بخرید، مثلاً یک استریوی جدید، معمولاً نمی‌توانید صبر کنید تا آن را به برق وصل کنید و چند [قطعه] موسیقی پخش کنید. **توضیح:** هنگامی که نسبت به رویدادی که قرار است در آینده اتفاق بیفتد بسیار هیجان‌زده هستیم از "can't wait" به همراه مصدر با "to" استفاده می‌کنیم.

۷۸ | ۲ بچه‌ها نباید نزدیک سگ نیک بروند. اگر نزدیک سگ نیک بروند آن‌ها را گاز می‌گیرد.

توضیح: در زبان انگلیسی جملات شرطی نوع اول جملاتی هستند که در آن‌ها دربارهٔ احتمالاتی که ممکن است در آینده نزدیک اتفاق افتد صحبت می‌شود. با توجه به کاربرد فعل در زمان حال ساده در بند شرط (در این مورد "go") جمله شرطی دارای ساختار شرطی نوع اول است و در بند جواب شرط به فعل آینده ساده (شکل ساده فعل + "will") نیاز داریم. البته در بند جواب شرط جملات شرطی نوع اول به جای "will" از "can" یا "may" نیز می‌توان استفاده کرد.

۷۹ | ۴ برای این‌که قبل از نهار به آن‌جا برسید باید سوار قطار ساعت هفت شوید.

توضیح: در این تست از مصدر با "to" برای بیان هدف و مقصود از انجام فعل استفاده شده است. در این کاربرد مصدر با "to" به جای "to" از "in order to" و "so as to" نیز می‌توان استفاده کرد.

۸۰ | ۳ این شهری بسیار سنتی است. بیشتر لباس‌هایی که بومیان می‌پوشند توسط زنان در خانه‌های خودشان بافته می‌شود.

- (۱) پرورش دادن (۲) سفارش دادن (۳) بافتن (۴) توسعه دادن

۸۱ | ۱ انرژی هسته‌ای وقتی اولین بار ظاهر شد (به عنوان منبع انرژی مطرح گردید)، به عنوان یک جایگزین پاک [و] ایمن برای زغال و گاز تبلیغ می‌شد.

- (۱) هسته‌ای (۲) عمومی، همگانی (۳) مصرف‌شده (۴) عمومی

۸۲ | ۲ برق آبی روش تبدیل جریان آب به برق است و اولین بار در [سال] ۱۸۹۲ ایجاد شد.

- (۱) انرژی (۲) برق آبی، نیروی برقی - آبی (۳) نیروی باد (۴) هضم

۸۳ | ۴ آن‌ها باید پارک ملی را باز کنند و اجازه دهند مردم از آن بازدید کنند. هر گونه کاهش تورسم می‌تواند تأثیر جدی بر اقتصاد محلی داشته باشد.

- (۱) اکوسیستم (۲) ایدئولوژی (۳) تولید (۴) اقتصاد

۸۴ | ۲ از زمانی که او درگذشته است، وقتی کسی می‌خندد، خنده او را به یادش می‌آورد، وقتی [کسی] سرش را به طرفی برمی‌گرداند [در ذهن او] همان طوری است که او (شخص فوت‌شده) همیشه [سرش را] حرکت می‌داد.

- (۱) متنفر بودن (۲) به یاد آوردن (۳) احساس کردن (۴) معتقد بودن

۸۵ | ۲ به نظرم خیلی جالب است که عروس در این عروسی لباس بنفش پوشیده است؛ در کشور من رسم این است که زن‌ها با لباس سفید ازدواج کنند.

- (۱) زیبایی (۲) رسم (۳) فکر (۴) موضوع

۸۶ | ۳ نظرش را در مورد او و رفتارش به او می‌گفت و از او تقاضا می‌کرد که اجازه دهد دوقلوها با او بروند (با مادرشان بمانند).

- (۱) تا آخر مصرف کردن (۲) فرض کردن (۳) تقاضا کردن (۴) تولید کردن

۸۷ | ۴ برای درک کردن و تقدیر کردن یک شعر خوب لازم نیست که شخص بتواند هر کلمه را تعریف کند و اجزای اصلی و جایگاه دستوری آن را در جمله ارائه (بیان) کند.

- (۱) فروختن (۲) جمع کردن (۳) شرکت کردن در (۴) تقدیر کردن؛ قدردانی کردن

کارهای زیادی وجود دارد که می‌توانیم برای صرفه‌جویی در انرژی در اطراف خانه‌مان انجام دهیم. صرفه‌جویی [در مصرف] انرژی آلودگی را کاهش می‌دهد که محیط زندگی سالم‌تری ایجاد می‌کند. راه‌های آسان بسیاری برای صرفه‌جویی در انرژی وجود دارد. به عنوان مثال، باید به یاد داشته باشید که وقتی از چراغ‌ها استفاده نمی‌کنید، آن‌ها را خاموش کنید، زیرا وقتی وسایل الکتریکی روشن هستند، برق بیشتری مصرف می‌کنند. بنابراین، تلویزیون، کامپیوتر، و هر وسیله الکتریکی دیگر را زمانی که در حال استفاده نیستند خاموش کنید. همچنین باید به یاد داشته باشید درب یخچال را باز رها نکنید. وقتی درب یخچال باز می‌ماند، باید بیشتر کار کند تا غذا [ها] را خنک نگه دارد. در را بسته نگه دارید و هوای خنک را در داخل نگه دارید! نکتهٔ بعدی شستن لباس‌ها در دمای خنک‌تر است. در مرحله بعد، اگر احساس سرما می‌کنید، به جای زیاد کردن [دمای] بخاری، لباس بیشتری بپوشید. همچنین، به عنوان جایگزین حمام دوش بگیرید، این [کار] آب گرم زیادی را صرفه‌جویی خواهد کرد. همان‌طور که می‌بینید، راه‌های مختلفی وجود دارد که می‌تواند اتلاف انرژی را کاهش دهد. شما فقط باید به آن‌ها توجه کنید.

۲ ۸۸

- (۱) تا آخر مصرف کردن
(۲) کاهش دادن
(۳) مقید کردن؛ شرط نمودن
(۴) ذخیره کردن؛ صرفه‌جویی کردن

۱ ۸۹

- (۱) مصرف کردن
(۲) ساختن
(۳) تشکیلات دادن
(۴) خارج شدن

۳ ۹۰

توضیح: در صورتی که بخواهیم بعد از "remember" (به یاد آوردن) از فعل دومی استفاده کنیم و "remember" از نظر زمانی پیش از فعل دوم باشد، فعل دوم را به صورت مصدر با "to" استفاده می‌کنیم. در گزینه (۳) شکل منفی مصدر با "to" به کار رفته است.

۲ ۹۱

- (۱) چنانچه، اگر
(۲) به جای
(۳) علاوه بر این
(۴) اگر

۳ ۹۲

- (۱) مصرف
(۲) نوع
(۳) تنوع، گوناگونی
(۴) ارزش

درست همان‌طور که گیاهان و حیوانات یک چرخه زندگی دارند، سنگ‌ها نیز می‌توانند چرخه سنگی را طی کنند! بسیاری از سنگ‌ها از ماگما یا گدازه شروع می‌شوند، بنابراین سنگ‌های آذرین هستند. سنگ‌های آذرین ممکن است در یک رودخانه یا نهر شکسته شوند و به کف دریاچه بروند. در طی هزاران یا میلیون‌ها سال، سنگ‌های شکسته‌شده می‌توانند به [صورت] یک سنگ رسوبی فشرده شوند. سنگ رسوبی ممکن است خیلی داغ شود و به سنگ دگرگونی تبدیل شود. سپس سنگ دگرگونی می‌تواند توسط بسیاری از سنگ‌های دیگر پوشیده شود و در نهایت در اعماق پوسته زمین قرار گیرد. ممکن است ذوب شود (از جامد به مایع تبدیل شود) و به ماگما تبدیل شود و چرخه می‌تواند دوباره شروع شود. اما چرخه سنگ با چرخه زندگی یک گیاه یا حیوان متفاوت است، زیرا سنگ لازم نیست این چرخه را به ترتیب طی کند و ممکن است تمام مراحل و گام‌ها را طی نکند.

اگرچه تنها سه نوع مختلف سنگ براساس نحوه تشکیل شدن آن‌ها وجود دارد، [اما] هر نوع در واقع دارای زیرمجموعه‌های مختلف و انواع دیگری از سنگ است. به عنوان مثال اسیدین، گرانیث و بازالت سه نوع سنگ آذرین هستند. به همین دلیل است که سنگ‌های رنگی بسیار زیادی وجود دارد. بسیاری از مردم به دلیل تنوع زیاد سنگ‌ها عاشق جمع‌آوری سنگ هستند.

۴ ۹۳

- (۱) سنگ‌های آذرین
(۲) سنگ‌های دگرگونی
(۳) سنگ‌های رسوبی
(۴) چرخه سنگ

۴ ۹۴

- (۱) همه سنگ‌های رسوبی یکسان به نظر می‌رسند
(۲) سنگ‌های رسوبی معمولاً در یک رودخانه یا نهر شکسته و در کف دریاچه ته‌نشین می‌شوند
(۳) سنگ‌های دگرگونی مخلوطی از خاک، سنگ، گل، پوسته و سایر موادی هستند که در کف اقیانوس‌ها قرار دارند
(۴) سنگ‌های آذرین از ماگما ایجاد می‌شوند که سرد و سخت می‌شوند

۱ ۹۵

- ضمیر "they" در سطر اول به چه چیزی اشاره دارد؟
(۱) سنگ‌ها
(۲) اشکال
(۳) بافت‌ها
(۴) اندازه‌ها

۲ ۹۶

- کدام یک از موارد زیر بهترین تعریف برای کلمه "diversity" (تنوع) در سطر آخر است؟
(۱) این واقعیت که افراد یا اشیاء شبیه هم یا یکسان هستند
(۲) این واقعیت که بسیاری از چیزها یا افراد در چیزی گنجانده شده‌اند
(۳) تغییر کامل در ظاهر یا شخصیت چیزی یا شخصی به‌ویژه به منظور بهبود آن چیز یا شخص
(۴) عمل یا فرآیند شرکت در چیزی

آیا همه سنگ‌ها یکسان هستند؟ به هیچ وجه! آن‌ها می‌توانند اشکال، اندازه‌ها، بافت‌ها و رنگ‌های متفاوتی [داشته] باشند. ۳ نوع مختلف سنگ وجود دارد که می‌توانند بر ظاهر و حس [لمس] سنگ تأثیر بگذارند. سه نوع سنگ‌ها [سنگ‌های] رسوبی، آذرین و دگرگونی هستند. سنگ‌های رسوبی مخلوطی از خاک، سنگ، گل، پوسته و سایر موادی هستند که در کف اقیانوس‌ها و دیگر توده‌های آب وجود دارند و طی سال‌های زیاد با هم فشرده می‌شوند. حتی گاهی می‌توانید لایه‌های مختلف را در سنگ‌های رسوبی مشاهده کنید. این نوع سنگ‌ها مانند ماسه، دانه‌دار هستند و نسبت به سایر انواع سنگ‌ها راحت‌تر خرد می‌شوند. گاهی اوقات سنگ‌های رسوبی آثار گیاهی یا جانوری خواهند داشت!

نوع دوم سنگ، سنگ آذرین است. این سنگ‌ها از ماگمایی که سرد و سفت می‌شوند به وجود می‌آیند. بسیاری از سنگ‌ها به عنوان سنگ‌های آذرین شروع می‌شوند. سنگ‌های آذرین دارای کریستال‌های شیشه‌ای پر از مواد معدنی در داخل‌شان هستند. آن‌ها معمولاً لایه ندارند و بسیار صاف هستند.

نوع سوم سنگ، سنگ دگرگونی است. سنگ‌های دگرگونی زمانی سنگ‌های آذرین یا رسوبی بودند، اما در نتیجه گرما و/یا فشار شدید در داخل پوسته زمین تغییر کرده‌اند. سنگ‌های دگرگونی مانند سنگ‌های آذرین سخت و صاف هستند.

۹۸ ۱ بچه‌ها همهٔ اقلامی را که جمع کرده بودند کجا انبار می‌کردند؟

- (۱) در باشگاه
(۲) در کلاس درس
(۳) در خانهٔ برت
(۴) در خانهٔ آقای کنت

۹۹ ۳ بچه‌ها چه چیزی جمع کردند؟

- (۱) روزنامه و غذا
(۲) پتو و خیرنامه
(۳) لباس و پتو
(۴) غذا و لباس

۱۰۰ ۲ ایدهٔ کمک به مردم مکزیک در کدام پاراگراف اولین بار ذکر شده است؟

- (۱) پاراگراف ۱
(۲) پاراگراف ۲
(۳) پاراگراف ۳
(۴) پاراگراف ۴

شاگردان آقای کنت در مورد طوفانی که به نازگی در مکزیک رخ داده بود بسیار نگران بودند. [هوا] خیلی پرباد شده بود. باد درختان را از ریشه درآورده و به خانه‌ها آسیب رسانده بود. پس از [وزش] باد، باران‌های شدیدی آمد. خانه‌ها و خیابان‌ها زیر آب رفت. کلاس در مورد این‌که در مکزیک [اوضاع] چگونه بود صحبت می‌کردند. آن‌ها بحث می‌کردند که چگونه خانه‌ها و همهٔ چیزهای داخل آن خراب شده بودند. آوا و ملانی گفتند: «مردم برای گرم شدن به لباس و پتوهای نو نیاز دارند.»

برت گفت: «خواهرم خیلی زیاد لباس دارد. ما باید آن‌ها را به مکزیک بفرستیم.» در حالی که فکر می‌کرد خواهرش [وقتی] به خانه بیاید و کم‌د را خالی پیدا کند چقدر ناراحت می‌شود. آوا گفت: «برت، آن [ایده] فوق‌العاده است!» برت که فکر می‌کرد هرگز حرف فوق‌العاده‌ای نزده است، جواب داد: «آن [واقعاً فوق‌العاده] است؟» آوا با هیجان فریاد زد: «بله، [فوق‌العاده] است. تو، خواهرت، ملانی، من و هر کس دیگری در مدرسه، می‌توانیم لباس‌ها و پتوهای اضافی‌مان را برای ارسال به مکزیک بیاوریم. همهٔ ما چیزهای زیادی داریم، و حالا آن‌ها به مقداری از آن نیاز دارند.» ملانی گفت: «بیا انجامش دهیم! ما مانم یک کمک کامل پر از پتو دارد. ما به آن تعداد نیاز نداریم.»

در حالی که دانش‌آموزان با آقای کنت در مورد این‌که چگونه می‌توانند لباس‌ها و پتوها را جمع‌آوری کنند، صحبت می‌کردند، کلاس از صحبت [دانش‌آموزان] در همه‌مهم بود. قرار بود بعضی از بچه‌ها علامت‌هایی بسازند که روی آن نوشته شده بود: «برنامهٔ پتو». بچه‌های دیگر در حال نوشتن خیرنامه بودند. همه قصد داشتند از دوستان و اقوام خود لباس و پتوی کهنه بخواهند. برت مسئول چیدن تمام لباس‌ها و پتوها در باشگاه بود. همه هیجان‌زده بودند، به جز برت. برت ناله‌کنان گفت: «آیا برای این باید رنگ تفریح را از دست بدهم؟ شاید این خیلی ایدهٔ فوق‌العاده‌ای نبود.» در تمام طول هفته، دانش‌آموزان لباس و پتو می‌آوردند. خیرنامهٔ پتو پخش شد و مردم ساکن در سراسر شهر لباس و پتوهای بیشتری آوردند. حتی برت نیز توسط میزان سخاوتمندی مردم تحت تأثیر قرار گرفت.

ایستگاه تلویزیون محلی یک گروه فیلمبرداری را به مدرسه فرستاد. خبرنگار می‌خواست بداند این ایده کیست. آن‌ها برت را در باشگاه پیدا کردند. پشت سر او، هزاران پتو و تکه لباس تقریباً تا سقف روی هم چیده شده بود. مصاحبه‌کننده از برت پرسید: «این ایدهٔ فوق‌العاده‌ای بود. شما باید خیلی به خودتان افتخار کنید که به آن فکر کردید.» برت به کوه لباس پشت سرش نگاه کرد و سپس دوباره به دوربین نگاه کرد. برت متفکرانه گفت: «نه، این ایدهٔ فوق‌العاده‌ای نبود. ما چیزهای زیادی داشتیم و آن مردم در مکزیک واقعاً به مقداری از آن‌ها نیاز داشتند. ما فقط سعی می‌کنیم کمک کنیم. ساده است.»

۹۷ ۲ تمام موارد زیر در مورد متن درست هستند؛ به‌جز

- (۱) دانش‌آموزان فکر می‌کردند که «برنامهٔ پتو» ایده‌ای فوق‌العاده بود
(۲) در طول طوفان باران نبارید
(۳) مردم از سراسر شهر [لباس و پتو] اهدا کردند
(۴) خواهر برت لباس‌های زیادی داشت

ریاضیات

۲ ۱۰۱

$$S_n = 0, n = ?, a_1 = -6, d = \frac{1}{3}$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$\Rightarrow 0 = \frac{n}{2}(2(-6) + (n-1)\frac{1}{3}) \Rightarrow \frac{n}{2}(-12 + \frac{1}{3}n - \frac{1}{3}) = 0$$

$$\Rightarrow \frac{n}{2}(\frac{1}{3}n - \frac{37}{3}) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \frac{n}{2} = 0 \Rightarrow n = 0 \text{ غیر قابل قبول} \\ \frac{1}{3}n - \frac{37}{3} = 0 \Rightarrow \frac{n}{3} = \frac{37}{3} \Rightarrow n = 37 \end{cases}$$

۲ ۱۰۸

$$a_7, a_7, a_7 \xrightarrow{y^z = xz} (a+6d)^7 = (a+2d)(a+8d)$$

$$\Rightarrow a^7 + 12ad + 36d^7 = a^7 + 10ad + 16d^7$$

$$\Rightarrow a^7 + 12ad + 36d^7 - a^7 - 10ad - 16d^7 = 0$$

$$\Rightarrow 2ad + 20d^7 = 0 \xrightarrow{\text{فاکتور}} 2d(a+10d) = 0$$

$$\xrightarrow{d \neq 0} a+10d = 0 \Rightarrow a_1 = 0$$

۱ ۱۰۹

$$\left. \begin{array}{l} a_{n+1} = 4a_n, a_1 = 2 \\ \xrightarrow{n=1} a_2 = 4a_1 = 4(2) = 8 \\ \xrightarrow{n=2} a_3 = 4a_2 = 4(8) = 32 \\ \xrightarrow{n=3} a_4 = 4a_3 = 4(32) = 128 \end{array} \right\} \text{ دنباله } \rightarrow 2, 8, 32, 128, \dots$$

دنباله فوق دنباله هندسی است که در آن $a_1 = 2$ و $r = \frac{4}{2} = 2$ است. پس:

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow a_n = 2 \times 2^{n-1} = 2 \times (2^2)^{n-1} = 2 \times 2^{2n-2} = 2^{2n-1}$$

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow a_n = 5 \times 2^{n-1} \text{ و } a_n < 1300 \quad \text{۳ ۱۱۰}$$

$$5 \times 2^{n-1} < 1300 \xrightarrow{\div 5} 2^{n-1} < 260$$

از آن جا که $2^8 = 256$ است. پس $n-1 \leq 8$ یعنی $n \leq 9$ است. یعنی تعداد جملات کمتر از 1300 برابر $n=9$ است.

۴ ۱۱۱

$$a_6 = 8a_3 \Rightarrow a_1 r^5 = 8a_1 r^2 \xrightarrow{\text{حذف } a_1 r^2} r^3 = 8 \Rightarrow r = 2$$

$$a_8 = a_1 r^7 \Rightarrow 28 = a_1 \times 2^7 \Rightarrow 28 = a_1 \times 16$$

$$\Rightarrow a_1 = \frac{28}{16} = \frac{7}{4}$$

اگر m واسط هندسی بین دو عدد a و b درج کنیم آن گاه:

$$r^{m+1} = \frac{b}{a} \Rightarrow r^{6+1} = \frac{81}{1} \Rightarrow r^7 = 81 \times 27$$

$$\Rightarrow r^7 = 3^4 \times 3^3 \Rightarrow r^7 = 3^7 \Rightarrow r = 3$$

$$a_6 = a_1 r^5 = \frac{7}{4} \times (3)^5 = \frac{7}{4} \times 243 = 1$$

۴ ۱۰۷

$$a_n = (-\frac{1}{3})^{n+1} \Rightarrow a_7 = (-\frac{1}{3})^{3+1} = (-\frac{1}{3})^4 = \frac{1}{16}$$

$$b_n = \frac{(-1)^{n+1}}{2n-1} \Rightarrow b_7 = \frac{(-1)^{7+1}}{2(7)-1} = \frac{(-1)^8}{14-1} = \frac{1}{13}$$

$$\Rightarrow 8a_7 + b_7 = 8(\frac{1}{16}) + (\frac{1}{13}) = \frac{1}{2} + \frac{1}{13} = \frac{13+2}{26} = \frac{15}{26}$$

۳ ۱۰۲

$$1 = 1 = 1^3$$

$$3 + 5 = 8 = 2^3$$

$$7 + 9 + 11 = 27 = 3^3$$

$$13 + 15 + 17 + 19 = 64 = 4^3$$

بر طبق الگوی داده شده در جمله بیستم حاصل مجموع جملات برابر $(20)^3 = 8000$ است.

دنباله داده شده، فیبوناچی است که ده جمله اول آن عبارتند

از:

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, \dots$$

و مجموع آن ها برابر است با:

$$1+1+2+3+5+8+13+21+34+55 = 143$$

تعداد کل دایره ها در جمله نهم برابر $9^2 = 81$ است یا به

عبارت دیگر جمله نهم از مجموع ۹ عدد فرد طبیعی متوالی اولیه به دست آمده است:

$$1+3+5+7+9+11+13+15+17 = 9^2 = 81$$

که تعداد دایره های سیاه آن برابر است با:

$$1+5+9+13+17 = 45$$

$$-11, \dots, 19$$

۲ ۱۰۵

اگر m واسطه حسابی بین دو عدد a و b درج کنیم داریم:

$$d = \frac{b-a}{m+1} \Rightarrow d = \frac{19-(-11)}{11+1} = \frac{30}{12} = \frac{5}{2}$$

در کل ۱۳ جمله داریم که جمله وسط آن ها جمله هفتم است:

$$a_7 = a_1 + 6d \Rightarrow a_7 = -11 + 6(\frac{5}{2}) = -11 + 15 = 4$$

اولین عدد سهرقمی بخش پذیر بر ۱۱ عدد ۱۱۰ و آخرین عدد

سهرقمی بخش پذیر بر ۱۱، ۹۹۰ است. پس یک دنباله حسابی داریم که در آن:

$$a_1 = 110, d = 11, a_n = 990$$

ابتدا تعداد جملات را می یابیم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow n = \frac{a_n - a_1}{d} + 1$$

$$\Rightarrow n = \frac{990 - 110}{11} + 1 = 80 + 1 = 81$$

حال مجموع جملات دنباله را می یابیم:

$$S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$$

$$\Rightarrow S_{81} = \frac{81}{2}(110 + 990) = \frac{81}{2}(1100) = 81(550) = 44550$$

۴ ۱۱۳

برای یافتن دامنه میان چارکی، داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$\underbrace{2, 2, 2, 5, 5, 6}, \underbrace{8, 8, 8, 10, 11, 11}$$

$$Q_1 = \frac{2+5}{2} = \frac{7}{2} = 3.5 \quad Q_3 = \frac{8+10}{2} = \frac{18}{2} = 9$$

$$\text{دامنه میان چارکی} = IQR = Q_3 - Q_1 = 9 - 3.5 = 5.5$$

ابتدا تعداد کل افراد را می‌یابیم: **۲ ۱۱۸**

$$\frac{15^\circ}{36^\circ} = \frac{9^\circ}{n} \Rightarrow n = \frac{9^\circ \times 36^\circ}{15^\circ} = 216$$

اگر زاویه گروه B را x فرض کنیم آن‌گاه زاویه گروه C برابر 2x و زاویه گروه D برابر $\frac{1}{2}x$ است:

$$x + 2x + \frac{1}{2}x = 36^\circ - 15^\circ \Rightarrow \frac{5}{2}x = 21^\circ$$

$$\Rightarrow x = \frac{2 \times 21^\circ}{5} = 8.4^\circ$$

$$\left. \begin{aligned} B \text{ زاویه گروه} &= x = 8.4^\circ \\ C \text{ زاویه گروه} &= 2x = 16.8^\circ \\ D \text{ زاویه گروه} &= \frac{1}{2}x = 4.2^\circ \end{aligned} \right\}$$

$$\Rightarrow C, B \text{ مجموع زوایای گروه‌های} = 8.4^\circ + 16.8^\circ = 25.2^\circ$$

و در نتیجه مجموع تعداد افراد گروه‌های B و C برابر است با:

$$\frac{18^\circ}{36^\circ} = \frac{m}{216} \Rightarrow m = \frac{18^\circ \times 216}{36^\circ} = 108$$

۳ ۱۱۹

$$\text{مجموع درصدها} = 100 \Rightarrow 24 + 2a + 15 + (a+1) = 100$$

$$\Rightarrow 40 + 3a = 100 \Rightarrow 3a = 100 - 40 \Rightarrow 3a = 60 \Rightarrow a = 20$$

$$B \text{ درصد گروه خونی} = 2a = 2(20) = 40$$

و در نتیجه:

$$\frac{40}{100} = \frac{x}{360} \Rightarrow x = \frac{40 \times 360}{100} = 144^\circ$$

داده‌ها را مرتب می‌کنیم: **۲ ۱۲۰**

$$\underbrace{2, 3, 3, 3, 7, 7, 10, 10}, \underbrace{11, 12, 12, 12, 15, 15, 15, 15}$$

$$Q_1 = \frac{3+7}{2} = \frac{10}{2} = 5 \quad Q_3 = \frac{12+15}{2} = \frac{27}{2} = 13.5$$

داده‌های داخل جعبه، داده‌هایی هستند که از Q_1 بزرگ‌تر و از Q_3 کوچک‌تر هستند. یعنی داده‌هایی بین 5 و 14 که عبارتند از:

$$7, 7, 10, 10, 11, 12, 12, 13$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{(2 \times 7) + (2 \times 10) + (2 \times 12) + 11 + 13}{8}$$

$$= \frac{14 + 20 + 24 + 11 + 13}{8} = \frac{82}{8} = 10.25$$

$$r^{m-n} = \frac{a_m}{a_n} \Rightarrow r^{9-4} = \frac{5}{20} \Rightarrow r^5 = \frac{5}{20 \times 8} = \frac{1}{32} = \left(\frac{1}{2}\right)^5 \Rightarrow r = \frac{1}{2}$$

$$a_4 = a_1 r^3 \Rightarrow 20 = a_1 \left(\frac{1}{2}\right)^3 \Rightarrow 20 = a_1 \times \frac{1}{8} \Rightarrow a_1 = 20 \times 8 = 160$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_8 = \frac{160(1-(\frac{1}{2})^8)}{1-\frac{1}{2}}$$

$$= \frac{160(1-\frac{1}{256})}{\frac{1}{2}} = \frac{160(\frac{255}{256})}{\frac{1}{2}} = \frac{2 \times 160 \times 255}{256} = 315$$

۲ ۱۱۴ اجرت کار کارگر تشکیل یک دنباله هندسی با جملهاول $a_1 = 64000$ و $r = \frac{3}{4}$ می‌دهد:

$$x + \frac{5}{100}x = x + 0.05x = 1.05x = \frac{3}{4}x$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow S_6 = \frac{64000(1-(\frac{3}{4})^6)}{1-\frac{3}{4}} = \frac{64000(1-\frac{729}{256})}{\frac{1}{4}}$$

$$= \frac{64000(\frac{184}{256})}{\frac{1}{4}} = 1000 \times 66 \times 2 = 132000$$

۳ ۱۱۵ دنباله هندسی $3, 6, 12, 24, \dots$ را که در آن $r=2$ است

در نظر بگیرید. هر جمله را با عدد 2 (مثلاً) جمع می‌کنیم:

$$5, 8, 14, 26, \dots \Rightarrow \frac{14}{5} \neq \frac{14}{8}$$

پس دنباله به وجود آمده دیگر هندسی نخواهد بود.

۳ ۱۱۶ مد داده‌ها عدد 13 است زیرا بیشترین تکرار (فراوانی) را دارد.

برای یافتن میانه، داده‌ها را مرتب می‌نویسیم.

از طرفی تعداد داده‌ها $4+7+4+2=17$ است که داده وسط (داده نهم) میانه است، یعنی می‌توان تا داده نهم آن‌ها را نوشت:

$$11, 11, 11, 11, 13, 13, 13, 13, \boxed{13}, \dots$$

13 = میانه = نهمین داده

و مجموع مد و میانه برابر است با:

$$13 + 13 = 26$$

۴ ۱۱۷

$$\bar{x} = \frac{(3 \times 2) + (1 \times 10) + (2 \times a) + (3 \times 8) + (2 \times 5) + (1 \times 6)}{3 + 1 + 2 + 3 + 2 + 1} = 6.5$$

$$\Rightarrow \frac{6 + 10 + 2a + 24 + 10 + 6}{12} = \frac{13}{2} \Rightarrow \frac{56 + 2a}{12} = \frac{13}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{56 + 2a}{6} = \frac{13}{1} \Rightarrow 56 + 2a = 78 \Rightarrow 2a = 78 - 56$$

$$\Rightarrow 2a = 22 \Rightarrow a = 11$$

۳ ۱۲۱

$$\text{زاویه بین شعاع‌های مجاور آن‌ها} = n \Rightarrow \text{تعداد متغیرهای اولیه} = \frac{360}{n}$$

$$\text{زاویه بین شعاع‌های مجاور آن‌ها} = n+1 \Rightarrow \text{تعداد متغیرهای اولیه} = \frac{360}{n+1}$$

طبق گفته مسئله داریم:

$$\frac{360}{n} - \frac{360}{n+1} = 5 \Rightarrow \frac{360(n+1) - 360n}{n(n+1)} = 5$$

$$\Rightarrow \frac{360n + 360 - 360n}{n(n+1)} = 5 \Rightarrow 5n(n+1) = 360$$

$$\Rightarrow n(n+1) = \frac{360}{5} = 72 \Rightarrow n^2 + n = 72 \Rightarrow n^2 + n - 72 = 0$$

$$\Rightarrow (n+9)(n-8) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n+9=0 \Rightarrow n=-9 \\ n-8=0 \Rightarrow n=8 \end{cases}$$

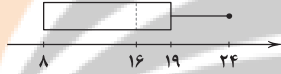
تعداد متغیرهای جدید $n+1=8+1=9$ است.

داده‌ها را مرتب می‌نویسیم:

۸, ۸, ۱۶, ۱۶, ۱۶, ۱۶, ۱۹, ۱۹, ۲۴, ۲۴

\downarrow \downarrow \downarrow
 Q_1 Q_2 Q_3

نمودار جعبه‌ای داده‌ها به صورت زیر است:

۱ ۱۲۳

$$6a + 4a - 20 + 2a + 10 + 2a + 5a - 10 = 360$$

$$\Rightarrow 19a = 360 + 20 \Rightarrow 19a = 380 \Rightarrow a = \frac{380}{19} = 20$$

$$\text{زاویه مرکزی رشته والیبال} = 4a - 20 = 4(20) - 20 = 60^\circ$$

تعداد افرادی که در رشته والیبال ثبت‌نام کرده‌اند:

$$\frac{60^\circ}{360^\circ} = \frac{x}{288} \Rightarrow x = \frac{60 \times 288}{360} = 48$$

$$\text{زاویه مرکزی رشته بسکتبال} = 2a + 10 = 2(20) + 10 = 50^\circ$$

تعداد افرادی که در رشته بسکتبال ثبت‌نام کرده‌اند:

$$\frac{50^\circ}{360^\circ} = \frac{y}{288} \Rightarrow y = \frac{50 \times 288}{360} = 40$$

بنابراین تعداد افرادی که در رشته والیبال ثبت‌نام کرده‌اند $48 - 40 = 8$ نفر بیشتر از تعداد افرادی است که در رشته بسکتبال ثبت‌نام کرده‌اند.

۱ ۱۲۴

$$\text{نمره درس ادبیات} = \frac{50}{100} = \frac{a}{18/5} \Rightarrow a = \frac{18/5 \times 50}{100} = 9/25$$

$$\text{نمره درس فلسفه} = \frac{70}{100} = \frac{b}{20} \Rightarrow b = \frac{70 \times 20}{100} = 14$$

$$\text{نمره درس جامعه‌شناسی} = \frac{100}{100} = \frac{c}{20} \Rightarrow c = \frac{100 \times 20}{100} = 20$$

$$\text{نمره درس تاریخ} = \frac{60}{100} = \frac{d}{20} \Rightarrow d = \frac{60 \times 20}{100} = 12$$

$$\text{نمره درس جغرافیا} = \frac{25}{100} = \frac{e}{19} \Rightarrow e = \frac{25 \times 19}{100} = 4/75$$

$$\text{میانگین نمرات مهسا} = \frac{9/25 + 14 + 20 + 12 + 4/75}{5} = \frac{6}{5} = 12$$

۴ ۱۲۵

مساحت دایره متناسب با مجذور شعاع است.

۲ ۱۲۶

جمعیت شاغل + جمعیت بیکار = جمعیت فعال

$$\frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \text{درصد نرخ بیکاری}$$

اگر جمعیت بیکار را x در نظر بگیریم داریم:

$$\frac{x}{9,000,000} \times 100 = \frac{5}{100} \Rightarrow \frac{x}{9,000,000} = \frac{5}{10,000}$$

$$\Rightarrow x = \frac{5 \times 9,000,000}{100} = 450,000$$

حال اگر جمعیت شاغل را y فرض کنیم داریم:

$$9,000,000 = 450,000 + y$$

$$\Rightarrow y = 9,000,000 - 450,000 = 8,550,000$$

۲ ۱۲۷

ابتدا درآمد هر فرد را محاسبه می‌کنیم: (اعداد برحسب میلیون تومان)

تومان)

$$A \text{ خانواده} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} = 1/5$$

$$B \text{ خانواده} = \frac{12}{3} = 4$$

$$C \text{ خانواده} = \frac{40}{4} = 10$$

$$D \text{ خانواده} = \frac{15}{3} = 5$$

$$E \text{ خانواده} = \frac{4/5}{2} = 2/25$$

حال داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$1/5, 1/5, 1/5, 1/5, 2/25, 2/25, 4, 4, 4, 5, 5, 10, 10, 10, 10$$

شانزده داده داریم که میانه برابر است با:

$$\text{میانه} = \frac{\text{داده نهم} + \text{داده هشتم}}{2} = \frac{4 + 4}{2} = 4$$

$$\text{شاخص خط فقر} = \frac{\text{میانه}}{2} = \frac{4}{2} = 2$$

بنابراین افرادی که کم‌تر از ماهیانه ۲ میلیون تومان حقوق دریافت کنند زیر

خط فقر هستند که تعداد آن‌ها ۴ نفر است.

۱ ۱۲۸

$$\text{شاخص کل} = \frac{(50 \times 2500) + (80 \times 6000) + (100 \times 4500)}{(50 \times 1500) + (80 \times 4000) + (100 \times 3000)} \times 100$$

$$= \frac{125,000 + 480,000 + 450,000}{75,000 + 320,000 + 300,000} \times 100 = \frac{1,055,000}{695,000} \times 100$$

$$= \frac{1055}{695} \times 100 = 151$$

$$\text{شاخص بهای کالا در سال پایه - شاخص بهای کالا در سال مورد نظر} = \frac{151 - 100}{100}$$

$$= \frac{151 - 100}{100} \times 100 = \frac{51}{100} \times 100 = 51\%$$

$$\Rightarrow \frac{56+2a}{12} = 6 \Rightarrow 56+2a=72 \Rightarrow 2a=72-56$$

$$\Rightarrow 2a=16 \Rightarrow a=8$$

داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$1/2, 3, 3/5, 3/8, 4, 4/5, 5, 5/5, 6/5, 7, 12, 16$$

دوازده داده داریم بنابراین:

$$\text{میانۀ} = \frac{\text{داده هفتم} + \text{داده ششم}}{2} = \frac{4/5 + 5}{2} = \frac{9/5}{2} = 4/75$$

$$\text{میانۀ} = \frac{4/75}{2} = 2/375$$

افرادی که کمتر از ماهیانه دو میلیون و سیصد و هفتاد و پنج هزار تومان حقوق می‌گیرند زیر خط فقر هستند که فقط ۱ نفر این ویژگی را دارد.

۴ ۱۳۵

۱ ۱۲۹

$$\frac{825}{245} = \frac{x}{100} \Rightarrow \text{شاخص در سال مورد نظر} = \frac{\text{هزینه در سال مورد نظر}}{\text{شاخص در سال پایه}}$$

$$\Rightarrow x = \frac{825 \times 100}{245} \approx 336$$

۳ ۱۳۰

شاخص بهای کالا _ شاخص بهای کالا

$$\times 100 = \frac{\text{در سال پایه}}{\text{در سال مورد نظر}} \times 100 = \frac{\text{شاخص بهای کالا در سال پایه}}{\text{درصد تورم}}$$

$$\Rightarrow 142 = \frac{x-120}{120} \times 100 \Rightarrow \frac{142}{100} = \frac{x-120}{120}$$

$$\Rightarrow 100(x-120) = 142 \times 120 \Rightarrow x-120 = \frac{142 \times 120}{100}$$

$$\Rightarrow x-120 = 170/4 \Rightarrow x = 170/4 + 120 = 290/4$$

۲ ۱۳۱

درصد کلمات دشوار] = شاخص پایه آموزش

$$+ [0/4 \times (\text{میانگین تعداد کلمات در هر جمله} +$$

$$10] = [10] = [25 \times 0/4] = [2+23] \times 0/4 = \text{شاخص پایه آموزش}$$

۲ ۱۳۲

$$\text{BMI} = \frac{\text{وزن (کیلوگرم)}}{\text{مجذور قد (متر)}} = 27 = \frac{x}{(1/7)^2} \Rightarrow 27 = \frac{x}{2/49}$$

$$\Rightarrow x = 27 \times 2/49 = 78$$

۴ ۱۳۳

$$\text{(میلیون نفر)} = 2/5 + 1/5 = 4$$

$$\text{(میلیون نفر)} = 4 + 36 = 40 = \text{جمعیت شاغل} + \text{جمعیت بیکار} = \text{جمعیت فعال}$$

$$10\% = \frac{4}{40} \times 100 = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \text{درصد نرخ بیکاری}$$

برای آن که نرخ بیکاری ۳ درصد کاهش یابد یعنی به ۷٪-۳٪=۱۰٪ برسد باید X شغل ایجاد شود. پس:

$$7 = \frac{4-x}{40} \times 100 \Rightarrow \frac{7}{100} = \frac{4-x}{40} \Rightarrow 100(4-x) = 280$$

$$\xrightarrow{\div 10} 10(4-x) = 28 \Rightarrow 40 - 10x = 28 \Rightarrow 40 - 28 = 10x$$

$$\Rightarrow 12 = 10x \Rightarrow x = \frac{12}{10} = 1/2 \text{ (میلیون)}$$

یعنی باید ۱,۲۰۰,۰۰۰ شغل ایجاد شود.

۱ ۱۳۴

میانگین داده‌ها برابر ۶ است زیرا:

$$\bar{x} = \frac{\text{میانگین}}{2} \Rightarrow 3 = \frac{\bar{x}}{2} \Rightarrow \bar{x} = 2 \times 3 = 6$$

بنابراین:

$$\bar{x} = \frac{4+1/2+5/5+12+3/8+5+4/5+2a+3+7+6/5+3/5}{12} = 6$$

۱۲

اقتصاد

۱۳۶ | ۱

مزیت داشتن یا نداشتن، مفهومی ایستا و دائمی نیست؛ به عبارتی اگر کشوری به دلیل محدودیت‌های طبیعی، مزیت اقتصادی نداشته باشد به این معنی نیست که نمی‌تواند به مزیت دست یابد. در صورت حمایت دولت یا مصرف‌کنندگان، محصولات تولیدی با هزینه تمام شده زیاد و کیفیت کم در آینده می‌تواند مزیت به دست آورد. هم‌چنین پیشرفت‌های علم و فناوری می‌تواند محدودیت‌های طبیعی که مانع کسب مزیت است را از سر راه بردارد.

۱۳۷ | ۳

از آن‌جا که هزینه تولید پوشاک در کشور ژاپن کم‌تر است، منطقی است که به تولید این محصول بپردازد. ژاپن در تولید این محصول نسبت به سایر کشورها مزیت مطلق دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ایران در تولید فرش مزیت مطلق دارد. هزینه تولید پوشاک در ایران بالاتر است، بنابراین تولید این محصول منطقی نیست.
(۲) ژاپن در تولید پوشاک مزیت مطلق دارد. هزینه تولید فرش در ژاپن بالاتر است، بنابراین تولید این محصول منطقی نیست.
(۴) با توجه به مفاهیم مزیت مطلق و مزیت نسبی، کشور بنگلادش باید به تولید محصولی که در کشور خود نسبت به محصول دیگر مزیت نسبی دارد، بپردازد (پوشاک) و فرش مورد نیاز خود را از سایر کشورها وارد کند.

۱۳۸ | ۳

از آن‌جا که کشور اسپانیا امکانات تولید زعفران باکیفیت را ندارد، بنابراین مزیت بالفعلی را در این خصوص کسب نکرده تا بتواند تقویت کند و قدرت و توان تولید آن را نیز ندارد تا به احیای آن بپردازد و از مزیت‌های بالقوه بهره‌برداری نماید، اما با وارد کردن زعفران به کشور خود و تولید محصولات جدید از کالای وارداتی توانسته در عرصه خلق مزیت‌های اقتصادی جدید اقداماتی انجام دهد. به علاوه تبدیل مزیت مطلق به مزیت نسبی به طور منطقی توجیه‌پذیر نیست.

۱۳۹ | ۴

کشورها برای تشویق صادرکنندگان خود به منظور نفوذ به بازارهای جهانی اقدام به ارائه یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی می‌نمایند.

۱۴۰ | ۴

تأکید بر استقلال اقتصادی به معنی جایگزینی تولیدات ملی در تمامی زمینه‌ها به جای واردات نیست و در این فضای رقابتی فقط کسانی برنده‌اند که ضمن شناسایی و افزایش توانمندی‌های تولیدی خود، فرصت‌های بین‌المللی را نیز به خوبی بشناسند و با هوشمندی و کوشش فراوان و افزایش همکاری‌های دوجانبه بین‌المللی از آن‌ها بهره‌مند شوند.

۱۴۱ | ۳

(الف) اجرای طرح انقلاب سفید، لطمه شدیدی به بدنه کشاورزی و اقتصاد روستایی ایران زد.
(ب) اصل ۲۹ قانون اساسی در رابطه با تأمین اجتماعی به طور غیرمستقیم به مسائل اقتصادی اشاره دارد.
(ج) آن‌چه که در هر کشوری چارچوب کلی نظام اقتصادی را مشخص می‌کند، قانون اساسی است.

۱۴۲ | ۳

(الف) جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود ← سال‌های ۱۳۰۰ تا ۱۳۵۷
(ب) برچیده شدن بساط حاکمان بیگانه از کشور ← بعد از پیروزی انقلاب اسلامی

۱۴۳ | ۳

طبق اصل ۴۸ قانون اساسی یعنی اصل «عدالت منطقه‌ای و استانی»:

در بهره‌برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان‌ها و توزیع فعالیت‌های اقتصادی میان استان‌ها و مناطق مختلف کشور، باید تبعیض در کار نباشد، به طوری که هر منطقه فراخور نیازها و استعداد رشد خود، سرمایه و امکانات لازم را در دسترس داشته باشد.

۱۴۴ | ۴

بررسی عبارت‌ها:

(الف) تجارت بین‌الملل برای تمامی کشورها و مؤسسات و افراد می‌تواند سودآور باشد، ولی الزاماً سودآور نیست.

(ب) در نتیجه تجارت بین‌الملل، تولیدکنندگان داخلی به منظور رقابت با تولیدکنندگان خارجی به تلاش بیشتر برای تولید بهتر و کارآمدتر وادار می‌شوند.

(ج) کاملاً درست است، زیرا کالاهای خارجی در صورتی وارد می‌شوند که از کالاهای مشابه داخلی ارزان‌تر و مرغوب‌تر باشند.

(د) روابط اقتصادی بین کشورها تنها به تجارت بین‌الملل محدود نمی‌شود، بلکه شامل مهاجرت نیروی کار و حرکت سرمایه از نقطه‌ای از دنیا به نقطه‌ای دیگر که وضع بهتری دارد نیز می‌شود.

۱۴۵ | ۲

طبق اصل ۴۹ دولت موظف است ثروت‌های ناشی از ربا، غصب، رشوه، اختلاس و ... را گرفته و به صاحب حق رد کند و در صورت معلوم نبودن او به بیت‌المال بدهد.

تلاش در مسیر موفقیت

علوم و فنون ادبی

۱۵۳ ۲

ایهام: نگران: ۱- در حال نگرستن ۲- مضطرب
ایهام تناسب: باز: ۱- دوباره (معنی موردنظر) ۲- پرنده‌ای شکاری (معنی غایب /
تناسب با کیبوتر و شاهین)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ایهام: - / ایهام تناسب: سعی - صفا
(۳) ایهام: - / ایهام تناسب: مهر
(۴) ایهام: - / ایهام تناسب: پروانه

۱۵۴ ۲

بررسی سایر ابیات:

(الف) روی: ۱- چهره (معنی موردنظر) ۲- فلز روی (معنی غایب / تناسب با
«سیمین»)
(ب) کام: ۱- خواسته و آرزو (معنی موردنظر) ۲- دهان، سقف دهان (معنی
غایب / تناسب با «لب»)
(ج) به: ۱- بهتر (معنی موردنظر) ۲- میوه به (معنی غایب / تناسب با «سیب و
بوستان»)
(ه) حلقه: ۱- مجلس (معنی موردنظر) ۲- چین و شکن زلف (معنی غایب /
تناسب با «گیسو و مو»)
(و) سودا: ۱- عشق (معنی موردنظر) ۲- سیاه (معنی غایب / تناسب با «سیه»)

۱۵۵ ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) زیباتر دانستن چهره معشوق از گل
(۳) گذشتن تیر آه از سنگ خارا
(۴) درخشان‌تر دانستن گوهر کلاه معشوق از ستاره‌های خوشه پروین
نکته: برشمردن قدرت خداوند نمی‌تواند اغراق باشد.

۱۵۶ ۳

بررسی آرایه‌ها:

ایهام تناسب: سودا: ۱ - عشق یا معامله (معنی درست) ۲ - سیاه (معنی
نادرست / متناسب با سیاه و زلف)
مهر: ۱ - محبت (معنی درست) ۲ - خورشید (معنی نادرست / متناسب با روز
و خورشید)
ایهام: سودا (مصراع دوم): ۱ - معامله ۲ - عشق

۱۵۷ ۳

تقطیع گزینه (۳):

ابدال	ابدال	قلب	مستفعل
↓	↑	↔	↔
دل	با	ز	چ
م	ز	ز	چ
دا	ز	ز	چ
م	ز	ز	چ
غ	ز	ز	چ
م	ز	ز	چ
عش	ز	ز	چ
قا	ز	ز	چ
ویخت	ز	ز	چ
ریخت	ز	ز	چ
فعل	فعل	فعل	فعل
مستفعل	مستفعل	مستفعل	مستفعل

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) قلب: ندارد / ابدال: دارد
(۲) قلب: دارد / ابدال: ندارد
(۳) قلب: دارد / ابدال: ندارد
(۴) قلب: دارد / ابدال: ندارد

۱۴۶ ۱

شاخه‌ای از ادبیات بعد از انقلاب به همان روای گذشته که در
زمینه‌هایی نیز متأثر از ادبیات جهان بود، به حیات خویش ادامه داد. گروهی از
این نویسندگان و شاعران، بعد از انقلاب به خارج از کشور رفتند و در آن‌جا به
فعلیت ادبی خود ادامه دادند. گروهی هم در کشور به فعالیت‌های خود ادامه
دادند و با اندیشه‌های ادبی خود، هم‌زمان با انقلاب به تولید آثار ادبی
ارزشمندی پرداختند. مانند: هوشنگ ابتهاج، حسین منزوی، علی محمد
افغانی، محمود دولت‌آبادی (نویسنده «روزگار سپری‌شده مردم سالخورده»)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) دری به خانه خورشید: سلمان هراتی
(۳) برآشتن گیسوی تاک: سید علی موسوی گرماردی
(۴) بی‌بال پریدن: قیصر امین‌پور

۱۴۷ ۴

«مرتضی مشفق کاظمی» اولین رمان اجتماعی را در سال
۱۳۰۱ با نام «تهران مخوف» منتشر کرد.

۱۴۸ ۱

شعر سؤال سروده «مهدی اخوان ثالث» پدیدآورنده «از این
اوستا» است.

۱۴۹ ۲

عبارت سؤال معرف «سید محمدعلی جمال‌زاده» پدیدآورنده
«تلخ و شیرین» است.

۱۵۰ ۱

نام پدیدآورندگان آثار:

- مهاجر کوچک: محمدرضا سرشار
دلاویزتر از سبزه: علی مؤدنی
از آسمان سبز: سلمان هراتی
صدای سبزه: سید علی موسوی گرماردی
در کوچه آفتاب: قیصر امین‌پور
آینه‌های درداز: هوشنگ گلشیری
تنگسیر: صادق چوبک
بره گمشده راعی: هوشنگ گلشیری
ضیافت: سید مهدی شجاعی

۱۵۱ ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لاله: ۱- نام گل ۲- نام نوعی چراغ روشنایی [ایهام]
داغ: ۱- نشان (معنی موردنظر) ۲- گرم (معنی غایب، تناسب با «شعله») [ایهام
تناسب]
(۲) ز چشم افتادن: ۱- بی‌ارزش شدن (معنی موردنظر) ۲- از چشم سرازیر
شدن (معنی غایب، تناسب با «اشک») [ایهام تناسب]
(۴) مهر: ۱- مهربانی (معنی موردنظر) ۲- خورشید (معنی غایب، تناسب با
«ماه» و تا حدودی با «شب») [ایهام تناسب]

۱۵۲ ۱

بررسی سایر ابیات:

- (الف) شدنند: ۱- فعل اسنادی ۲- رفتند
(ج) بینوا: ۱- فقیر و بی‌چیز ۲- بدون آواز و خاموش
(د) دیدار: ۱- دیدن و ملاقات ۲- رخسار
(ه) مجنون: ۱- دیوانه ۲- نام شخصی که عاشق لیلی بود (مانند مجنون)

تقطیع گزینه (۱):

به کار بردن فاعلاتن به جای فاعلان

در	زُ	خِ	دو	سَ	تای	کَ	ماین	نَ	کَ	شند
-	U	↓	-	U	-	U	-	U	-	U
بر	دِ	لِ	عَا	شِ	قائِل	کَ	میئِل	نَ	کُ	نند
-	U	↓	-	U	-	U	-	U	-	U

به کار بردن فاعلاتن به جای فاعلان

فاعلاتن | مفاعلتن | فعلن

نکته ۱: «فاعلاتن» بودن رکن اول را می‌توانیم از طریق «فعلن» رکن پایانی بفهمیم.

نکته ۲: در رکن اول گزینه (۳) (تَهَمِ با = فاعلاتن) اختیار زبانی است.

۱۵۹ ۴ در گزینه (۴) دو بار از اختیار ابدال استفاده شده اما این اختیار

در سایر گزینه‌ها تنها یک بار استفاده شده است.

هزار گونه ادب جان ز عشق آموزد / که آن ادب نتوان یافتن ز مکتبها (مو - تب)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از گلزار چون روم جانب خار چون شوم (گُل)

(۲) بانگ رسید کیست آن گفتم من غلام دل (تَم)

(۳) هر که را نیست نمک گر چه نماید خدمت (خَد)

۱۶۰ ۴ ۲ بار (دو بار بلند در نظر گرفتن هجای پایانی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ۴ بار (دو بار ابدال و دو بار قلب)

(۲) ۴ بار (۱ بار ابدال و ۱ بار قلب و دو بار بلند در نظر گرفتن هجای پایانی)

(۳) ۳ بار (یک بار قلب و دو بار بلند در نظر گرفتن هجای پایانی)

۱۶۱ ۴ **بررسی سایر گزینه‌ها:**

(۱) کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی:

اصطناع - استیلا - عنا - ظل

(۲) آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان: عاقل و زیرک واقف - ابله جاهل -

عقل و کیاست - حماقت و جهل

(۳) استفاده از آرایه‌های ادبی؛ مانند: موازنه، سجع، مراعات نظیر، تشبیه و ...:

بررسی سجع‌ها: شنودم مثل اصطناع ملوک و احتیاط واجب دیدن در آن چه تا

بدگوهر نادان را استیلا نیفتد، که قدر تربیت نداند و شکر اصطناع نگذارد. اکنون

بازگوید که چون کریم عاقل و زیرک واقف بسته بند بلا و خسته زخم **عنا**

می‌باشد. و لثیم غافل و ابله **جاهل** در ظل **نعمت** و پناه **عبط** روزگار می‌گذارد،

نه این را عقل و کیاست دست **گیرد** و نه آن را حماقت و جهل **درآرد**.

۱۶۲ ۳ قافیه‌ها حرف الحاقی ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی: کاربرد پیشوند «همی» - اسکان

«درشتی راه» - کاربرد رای فک

(۲) موازنه:

بوی	جوی	مولیان	آید	همی
↓	↓	↓	↓	↓
یاد	یار	مهربان	آید	همی

(۴) جناس همسان: زی (زندگی کن) و زی (سو)

جناس ناهمسان: بوی و جوی - یاد و یار - دیر و میر

۱۶۳ ۳ رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی از ویژگی‌های ادبی

شعر این دوره است.

۱۶۴ ۴ جناس ناهمسان: سوزم - سازم / بسازم - بسوزی

موازنه:

چون	چنگم	ار	بسازی
↓	↓	↓	↓
چون	عودم	ار	بسوزی

جناس همسان: چنگ (پنجه) و چنگ (نوعی ساز)

۱۶۵ ۳ موازنه:

خلعتی	کش	پیکری	شایسته	شاید	آن	چنان
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
پیکری	کش	خلعتی	بایسته	باید	این	چنین

اشتیاق: شایسته و شاید - بایسته و باید

۱۶۶ ۳ واژگان قافیه: «کاملان» و «رهروان» / حروف اصلی: «-ل» و

«-و» / حروف الحاقی: «ان» / عیب قافیه: یکسان نبودن حروف اصلی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) واژگان قافیه: «غمگسار» و «لاله‌زار» / حروف اصلی: «ار» / قاعده: (۲)

(۲) واژگان قافیه: «جان» و «خارجان» / حروف اصلی: «ان» / قاعده: (۲)

(۴) واژگان قافیه: «بره» و «یکسره» / حروف اصلی: «-ر» / حرف الحاقی: «-ب»

(«ه» بیان حرکت) / قاعده: (۲)

۱۶۷ ۳ ردیف: می‌نگرم / واژگان قافیه: «را» و «خدا» / حرف اصلی:

مصوت بلند «ا» / قاعده: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ردیف: شکوفه / واژگان قافیه: «زبور» و «افسر» / حروف اصلی: «-ر» /

قاعده: (۲) (مصوت + صامت)

(۲) ردیف: فروخته / واژگان قافیه: «نان» و «جان» / حروف اصلی: «ان» /

قاعده: (۲) (مصوت + صامت)

(۴) ردیف: - / واژگان قافیه: «گلزار» و «بیدار» / حروف اصلی: «ار» / قاعده:

(۲) (مصوت + صامت)

۱۶۸ ۳

(د) بالا می‌نماید / دل‌ها می‌باید

قافیه روم قافیه اصلی قافیه روم قافیه اصلی قافیه اصلی

(ه) داد / یاد (اسم) / یاد (فعل)

قافیه روم قافیه اصلی قافیه روم قافیه اصلی

۱۷۷ ۴ وزن مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): مفتعلن مفاعِلن //

مفتعلن مفاعِلن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفتعلن فاعِلاتٌ مفتعلن فع

(۲) مفتعلن مفعولن // مفتعلن مفعولن

(۳) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفعولن

۱۷۸ ۲ وزن بیت گزینه (۲): مفعول فاعِلاتن // مفعول فاعِلاتن

(مستفعلن فاعولن // مستفعلن فاعولن)

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفعولن

(۳) مفتعلن فاعِلن // مفتعلن فاعِلن

(۴) مفتعلن مفاعِلن // مفتعلن مفاعِلن

۱۷۹ ۲ مفهوم گزینه (۲): مرگ اختیاری و ترک تعلّقات پیش از مرگ

جسمانی

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: حتمی بودن مرگ

۱۸۰ ۳ مفهوم گزینه (۳): وصل موجب خوشی و فراق موجب رنج

عاشق است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: بلاکشی و نهراسیدن عاشق، کلید وصل است.

۱۶۹ ۳ مفهوم گزینه (۳): نصیحت‌ناپذیری عاشقان / ترک عشق،

ناممکن است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: توصیه به ترک هم‌نشینی با مردم

۱۷۰ ۱ مفهوم گزینه (۱): ناشناخته بودن راز جهان هستی و خلقت

انسان

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا و عمر انسان / خوش باشی /

اغتنام فرصت

۱۷۱ ۳ با توجّه به ویژگی‌هایی چون «به کارگرفتن آرایه‌های تلمیح، تشبیه

و تمثیل»، «تخیلات غریب» و «کاربرد واژه‌هایی چون بخیه و شیشه» می‌توان ابیات

سؤال را متعلّق به یکی از شاعران سبک هندی (مثل «بیدل دهلوی») دانست.

۱۷۲ ۳ در گزینه (۳) «عبّاس‌نامه» وحید قزوینی دارای «نثر مصنوع»

است و تمام موارد دیگر به نثر ساده نگاشته شده‌اند.

بررسی آرایه‌ها:

اسلوب معادله: می‌بینیم علی‌الظاهر دو مصراع بیت گزینه (۳) با هم ارتباطی

ندارند. یکی درباره دل می‌گوید و دیگری درباره خورشید. اما این دو مصراع

مفهوم و محتوای یکسان دارند: هر که آگاه است دچار سختی می‌شود.

حسن آمیزی: روشن بودن رای

حسن تعلیل: دلیل زردی چهره خورشید، روشن بودن اندیشه و نظر اوست.

۱۷۴ ۲ استعاره آشکار: زاله استعاره از اشک / نرگس استعاره از چشم

/ گل استعاره از گونه‌ها / آب استعاره از اشک (به تعبیری) /

نرگ استعاره از اشک / عتاب استعاره از گونه‌ها [دست‌کم ۶ استعاره]

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پسته (مصراع دوم) استعاره از دهان / شکر (مصراع دوم) استعاره از سخن

معشوق (۲ مورد)

(۳) فندق استعاره از دهان / نبات استعاره از سخن معشوق / پسته استعاره از

دهان (۳ مورد)

(۴) لؤلؤ (مصراع اول) استعاره از اشک / لؤلؤ (مصراع دوم) استعاره از معشوق

(۲ مورد)

بررسی آرایه‌ها:

تمثیل (بیت «د»): خواب غفلت، عمر بی‌بصیرت را کوتاه می‌کند [همان‌طور که]

گران‌سنگی، سیلاب را سبک‌رفتار می‌کند.

حسن آمیزی (بیت «ه»): ناز خنک

مجاز (بیت «ج»): حرف مجاز از سخن

استعاره مکنیه (بیت «ب»): جان‌بخشی به نگاه

استعاره مصرّحه (بیت «الف»): گوهر شهوار استعاره از دل / دریا استعاره از

جهان

۱۷۶ ۱ وزن گزینه (۱): مفعول فاعِلاتٌ مفاعِلن فاعِلن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۲) مفعول مفاعِلن // مفعول مفاعِلن (= مستفعل مفعولن // مستفعل مفعولن)

(۳) مفتعلن فاعِلن // مفتعلن فاعِلن

(۴) فَعَلاتٌ فاعِلاتن // فَعَلاتٌ فاعِلاتن

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب مشخص کن
(۱۸۵ - ۱۸۱):

۱۸۱ ۲ ترجمه کلمات مهم: أَنْزَلَ: نازل کرد، فرو فرستاد / ماءٌ: آبی را /

تَصْبِيحٌ: می‌شود / مُخَضَّرَةٌ: سرسبز، سبز

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «ماء» نکره است.

(۳) که (← و)، «تَصْبِيحٌ: می‌شود» مضارع است نه ماضی!

(۴) «أَنْزَلَ» معلوم است نه مجهول (فرو فرستاده شد: أَنْزَلَ).

۱۸۲ ۴ ترجمه کلمات مهم: قَدْ يَسْقُطُ: ممکن است (شاید، گاهی)

بیفتد / جبلٌ: کوهی / تَعْرِقٌ سَفِينَتَهُ: کشتی‌اش غرق شود / فِي بَحْرٍ: در دریایی

/ لَنْ يَمُوتَ: [هرگز] نخواهد مُرد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «قد» ترجمه نشده است، ساختار عبارت عربی لحاظ نشده است، «ولکته» ترجمه نشده است.

(۲) «جبلٌ» و «بحرٌ» نکره هستند.

(۳) «جبلٌ» نکره است، دچار غرق شدن شود (← غرق شود)، «في بحرٍ»

ترجمه نشده است، «لَنْ» با فعل مضارع حتماً باید با «نخواهد...» ترجمه

شود، فرا رسیدن (← موعِد)

۱۸۳ ۲ ترجمه کلمات مهم: لِيَتَعَلَّمَ الْفُزَارِيُّ: کشاورز باید بداند / فِلسِيَّةُ

الجوزي: نهال گردو / لَنْ تَتِمَّرَ إِلَّا بَعْدَ عَشْرِ سِنَوَاتٍ: میوه نخواهد داد مگر پس از

ده سال، فقط پس از ده سال میوه خواهد داد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «ل» لام امر است و در ترجمه نیامده است: باید بداند، «فِلسِيَّةُ: نهال» نه

«درخت»، «عشر سنوات: ده سال» نه «سال دهم»، «لَنْ تَتِمَّرَ» باید به صورت

مستقبل معنی شود!

(۳) «خوب است» نادرست است و لام امر ترجمه نشده است، ادات حصر

(فقط) ترجمه نشده است.

(۴) «درخت = الشجرة»، «سال دهم = السنة العاشرة».

۱۸۴ ۳ «العاقِل» مضاف‌إلیه است نه صفت، هم‌چنین «الجاهِل»!

ترجمه: دشمنی خردمند بهتر از دوستی نادان است!

۱۸۵ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «در این مرد ویژگی‌هایی است که...» ترجمه عبارت دیگری است.

(۳) «رَأَيْتَ» ماضی است، «أُحِبُّهَا: آن‌ها دوست دارم» درست نیست.

(۴) «ویژگی‌ها» جمع است نه مفرد.

■ گزینه صحیح را در مورد سوالات آمده مشخص کن (۱۹۰ - ۱۸۶):

۱۸۶ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «تَفَرَّأ» فعل مضارع است که با لام امر همراه شده است، دَقَّتْ کنیدی این گونه

فعل‌ها همان مضارع هستند.

(۲) «قِرَاءَةٌ» مفعول مطلق نوعی است.

(۴) «الْمُخَرَّجَةُ» صفت است برای «أفعال» نه «الإنسان» که مذکر است! (کارهای

تخریبی انسان).

۱۸۷ ۳ «أَخَذَ» در این ساختار معنای «شروع کرد= بدأ» دارد: کشاورز

شروع به فکر کردن در مورد علت تلف شدن محصولات کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مثنای «الفأز: موش»، «الفأران» است نه «الفئران». «الفئران» جمع مکسر آن است.

(۲) جمع مکسر «الخَبِير»، «الخبراء: کارشناسان» است.

(۴) مفرد «الأسمدة: کودها»، «السَّماد» است.

۱۸۸ ۴ در گزینه (۴)، «التلمیذُ» فاعل است و مرفوع، در گزینه (۱)،

اسم «کانُ» است و مرفوع، در گزینه (۲)، نائب فاعل است و در گزینه (۳)، مبتدأست.

۱۸۹ ۲ در گزینه (۲)، «أصنام» مستثنی‌منه است: اما در سایر گزینه‌ها

قبل از «إلا»، مستثنی‌منه نیامده است.

۱۹۰ ۲ در گزینه (۲)، «تربیة» مصدر فعل جمله است و بعد آن،

صفت آمده است؛ بنابراین مفعول مطلق نوعی است؛ ترجمه: «باید پدر و مادر، فرزندان را درست تربیت کنند.» (قید نوع فعل)

در گزینه‌های (۱) و (۳)، «مُراقبَةٌ» و «ظُلماً» مفعول مطلق تأکیدی هستند.

دَقَّتْ کنید در گزینه (۴)، اصلاً مفعول مطلق نداریم؛ «مشاهد: صحنه‌ها»

مفعول‌به و با «مُشاهدَةٌ» به عنوان مصدر «پشاهدوا» فرق دارد؛ ترجمه: «به

چهره‌ها اجازه ندهید که صحنه‌های دردناک را ببینند!»

تاریخ

۱۹۱ | ۲ انگلستان در سال ۱۹۱۷ م با صدور اعلامیه بالفور، نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد.

۱۹۲ | ۲ وقتی جنگ جهانی دوم درگرفت، دولت ایران اعلام بی‌طرفی کرد. در آن زمان، کشور ما روابط بازرگانی گسترده‌ای با آلمان داشت و تعداد زیادی از کارشناسان آلمانی در ایران مشغول کار بودند. تلاش‌های انگلستان برای جلوگیری از دادوستد آلمان با کشورهای بی‌طرف، اعتراض حکومت رضا شاه را برانگیخت و باعث شد که ایران از طریق شوروی به تجارت با آلمان ادامه دهد. با حمله هیتلر به شوروی (ژوئن ۱۹۴۱ / تیر ۱۳۲۰)، معادله جهانی به زبان ایران به هم خورد و یکبار دیگر، شوروی و انگلستان علیه میهن ما متحد شدند.

۱۹۳ | ۴ در پی استغفای مصدق و روی کار آمدن قوام، آیت الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیری قوام، مردم را به مبارزه فراخواند. در روز ۳۰ تیر ۱۳۳۱ مردم به خیابان‌ها ریختند.

۱۹۴ | ۲ نمایندگان مجلس شورای ملی (دوره چهاردهم) به پیشنهاد دکتر محمد مصدق طرحی را به تصویب رساندند که دولت را از مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی در خصوص نفت ایران بدون تأیید و تصویب مجلس منع می‌کرد (۱۳۲۳ ش). این مصوبه در حکم اتخاذ سیاست «موازنه منفی» یعنی ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه‌جو، بود و دقیقاً خلاف سیاست «موازنه مثبت» تلقی می‌شد، که تسلیم شدن در برابر قدرت‌های بزرگ و اعطای امتیاز به آن‌ها را توصیه می‌کرد.

۱۹۵ | ۴ پس از اعدام انقلابی رزم‌آرا به دست خلیل طهماسبی یکی از اعضای جمعیت فداییان اسلام (۱۶ اسفند ۱۳۲۹)، مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی شدن صنعت نفت برداشته شد. چند روز بعد از آن، نخست مجلس شورای ملی (۲۴ اسفند ۱۳۲۹) و سپس مجلس سنا در ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ طرح ملی شدن صنعت نفت را تصویب کردند و جنبش ضد استعماری ملت ایران در گام نخست به پیروزی رسید.

۱۹۶ | ۱ با وجود جو سرکوب و اختناق پس از کودتای ۲۸ مرداد، گروهی از شخصیت‌های ملی و مذهبی و از جمله تعدادی از استادان دانشگاه، تشکیلی به نام نهضت مقاومت ملی را پایه‌گذاری کردند.

۱۹۷ | ۴ آغاز سلطنت پهلوی، در واقع فصل جدیدی از تاریخ ایران است که به «استعمار نو» شهرت دارد.

۱۹۸ | ۳ رضاخان در سمت وزارت جنگ از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۰۲ ش، با دسیسه‌چینی و حمایت انگلستان، موقعیت خود را تثبیت کرد. سرانجام، شاه قاجار و مجلس، به ناچار به نخست‌وزیری او رضایت دادند. احمد شاه بلافاصله به سفر اروپا رفت و رضاخان با استفاده از این فرصت، اوضاع و شرایط داخلی را برای برداشتن قدم نهایی یعنی رسیدن به سلطنت آماده کرد. او برای رسیدن به اهدافش، ابتدا پیشنهاد کرد به جای حکومت سلطنتی، نظام «جمهوری» در کشور برقرار شود.

۱۹۹ | ۱ هرچه توقف احمد شاه در اروپا بیشتر طول می‌کشید، تبلیغات

طرفداران رضاخان مبنی بر این که شاه علاقه‌ای به سرنوشت ایران ندارد، بیشتر می‌شد و مردم نیز کم و بیش این نکته را باور می‌کردند. پس از سرکوبی شورش خزعلی و بعضی شورش‌های پراکنده دیگر، با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت.

۲۰۰ | ۲ در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، شاه فقط بر ارتش مسلط بود و نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور در اختیار هیئت دولت و مجلس شورای ملی بود.

۲۰۱ | ۲ در عصر باستان بر اثر گسترش راه‌ها و توسعه تجارت، کشت گونه‌های جدیدی از گیاهان و درختان در سرتاسر قلمرو پهناور سلسله‌های ایران، معمول گردید.

۲۰۲ | ۲ در دوران اشکانیان و به ویژه ساسانیان کاربرد پول به خصوص در شهرها گسترش یافت و سکه‌های نقره‌ای و مسی در مبادلات تجاری در منطقه وسیعی به جریان افتاد.

۲۰۳ | ۳ در عهد اشکانی، ستایش ایزد مهر (میترا) به قلمرو روم در آسیای صغیر راه یافت و در آن‌جا به کیشی مستقل تبدیل شد و سپس به اروپا رسید.

۲۰۴ | ۲ در قلمرو پهناور حکومت هخامنشیان، گروه‌ها و اقوام متعدد با فرهنگ و اعتقادات گوناگون زندگی می‌کردند. پادشاهان هخامنشی مردم را در پیروی از دین خود آزاد می‌گذاشتند و فرهنگ و عقاید اقوام تابع حکومت خود را محترم می‌شمردند.

۲۰۵ | ۳ اسکندر مقدونی و شاهان سلوکی کوشش بسیار کردند تا زبان، فرهنگ و باورهای یونانی را در ایران ترویج کنند، اما بیشتر ایرانیان بر دین، سنت‌ها، آداب و رسوم نیاکان خود باقی ماندند.

تذکر: آناهیتا از خدایان کهن ایرانی است نه خدای یونانی.

۲۰۶ | ۴ آزادی دینی اشکانیان زمینه مناسبی را برای هم‌زیستی مسالمت‌آمیز پیروان دین‌ها و عقاید مختلف فراهم آورد.

۲۰۷ | ۳ مانی از شاپور یکم اجازه گرفت که عقاید خود را تبلیغ کند. در زمان بهرام یکم، مانی به زندان افتاد و اندکی بعد اعدام شد.

۲۰۸ | ۱ از دوران هخامنشیان، شماری تندیس یا مجسمه جانوری در تخت جمشید و شوش یافت شده است؛ تنها تندیس انسانی باقی‌مانده که بزرگ‌تر از اندازه طبیعی ساخته شده، پیکره بدون سر، متعلق به داریوش یکم است که در شوش از زیر خاک بیرون آورده شده است.

۲۰۹ | ۳ زبان‌های ایرانی میانه، تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی حکومت ساسانیان در مناطق مختلف ایران متداول بودند.

۲۱۸ ۱ پرتغالی‌ها، نخستین اروپاییانی بودند که از طریق راه‌های دریایی جدید به اقیانوس هند و خلیج فارس رسیدند.

۲۱۹ ۲ در سال‌های آغازین پادشاهی شاه تهماسب، اوضاع حکومت صفوی بسیار آشفته و نابسامان بود؛ از یک‌سو، سران ایلات قزلباش به خودسری و نافرمانی پرداختند و با یک‌دیگر به نزاع برخاستند و از سوی دیگر، ازبکان از شرق و عثمانی‌ها از غرب به مرزهای ایران هجوم آوردند.

گزینه (۲) مربوط به زمان شاه سلیمان صفوی است.

۲۲۰ ۱ اراضی ممالک: این دسته از اراضی کشور در اختیار و تملک وایان ایالت‌ها بود و آن‌ها این زمین‌ها را میان زبردستان خود تقسیم می‌کردند.

۲۱۰ ۳ مورخان یونانی به داستان‌های حماسی و عاشقانهٔ مادی و نیز برخی اشعار آن دوره اشاره کرده‌اند که به صورت شفاهی نقل می‌شده است. از گزارش‌های همین مورخان معلوم می‌شود که در زمان هخامنشیان، قصه‌های متعددی به زبان فارسی باستان وجود داشته و مردم، آن‌ها را از حفظ می‌خوانده‌اند، که داستان «هزار افسان»، از آن جمله است.

۲۱۱ ۴ از مشهورترین آثار تاریخ‌نگاری دورهٔ صفوی می‌توان به کتاب «حبیب‌السیر» تألیف غیاث‌الدین خواندمیر در زمان سلطنت شاه اسماعیل اول اشاره کرد.

تذکر: گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) از آثار مشهور تاریخ‌نگاری دورهٔ مغول و تیموری محسوب می‌شوند.

۲۱۲ ۲ مهم‌ترین اقدام شاه اسماعیل صفوی، پس از نشستن بر تخت شاهی، رسمی کردن مذهب شیعهٔ دوازده امامی بود.

۲۱۳ ۱ روابط حکومت صفوی با تیموریان (گورکانیان) هند: هم‌زمان با قدرت‌گیری دولت صفوی در ایران، یکی از نوادگان تیمور به نام ظهیرالدین محمدبابر در هندوستان قدرت را به دست گرفت. با وجود این که دو دولت بر سر مسئلهٔ قندهار با یک‌دیگر اختلاف داشتند و این شهر چند بار میان دو طرف دست به دست شد، اما در مجموع روابط آن‌ها حسنه بود.

۲۱۴ ۳ عبارات «الف» و «د» درست‌اند.

بررسی عبارات نادرست:

(ب) قندهار در زمان حکومت شاه‌صفی به دست گورکانیان افتاد و در دورهٔ شاه عباس دوم بازپس گرفته شد.

(ج) این شهر برای حفظ مناطق شرقی و درآمدهای گمرکی، برای ایران از اهمیت مهمی برخوردار بود.

(ه) قندهار هرگز پایتخت صفویان نبوده است.

۲۱۵ ۳ از آن‌جایی که در زمان تأسیس حکومت صفوی، تعداد عالمان و مراکز علمی شیعی در ایران کم بود، شاهان صفوی به منظور ترویج معارف شیعه و رفع نیازهای مذهبی و حقوقی جامعه، عده‌ای از علمای شیعهٔ جبل عامل لبنان، عراق و بحرین را به ایران دعوت کردند.

توجه: گزینه (۴) به دلیل عبارت «آموزش ادبیات، حکمت و فلسفه به ایرانیان» نادرست است.

۲۱۶ ۱ مسجد جامع عباسی (مسجد امام) یکی از زیباترین و مهم‌ترین مساجدی است که در عهد شاه عباس، به عنوان بخشی از مجموعهٔ میدان نقش جهان طراحی و ساخته شد. هماهنگی در رنگ‌ها و نقش‌های کاشی‌ها و طراحی و معماری بی‌نظیر، این مسجد را به یکی از مجموعه‌های عالی معماری صفوی بدل کرده است.

۲۱۷ ۱ در دورهٔ صفوی، هنر خوشنویسی در کنار هنر نگارگری به اوج شکوفایی رسید و هنرمندانی چون میرعلی هروی و میرعماد حسنی قزوینی آن را به کمال رسانیدند.

جغرافیا

۲۳۶ ۳ مهم‌ترین اقلام صادراتی ایران عبارت‌اند از: پسته، انار و خرما

۲۳۷ ۳ بررسی عبارت نادرست:

(د) بخش زیادی از صادرات غیرنفتی کشور ما را بخش صنعتی پوشش می‌دهد.

۲۳۸ ۳ کشور ایران دارای بیش از ۷۰ نوع ماده معدنی می‌باشد.

استان‌های یزد، کرمان و اصفهان دارای بیشترین شاغلان بخش معدن هستند.

۲۳۹ ۲ الف) نهاد آموزش و پرورش از مهم‌ترین نظام‌های اجتماعی

هر جامعه محسوب می‌شود.

(ب) زیربنای توسعه اقتصادی در یک کشور براساس سیستم حمل و نقل شکل

می‌گیرد.

(ج) بزرگ‌ترین بخش صنعتی کشور بعد از نفت و گاز، پتروشیمی است.

۲۴۰ ۲ بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) در کشور ایران بیش از یک میلیون اثر باستانی و تاریخی وجود دارد.

(د) گردشگری در ردیف شغل‌های پردرآمد، پاک و کم‌هزینه است.

۲۴۱ ۱ ناحیه سیاسی فراملی عبارت است از چند کشور که تحت

اداره یک نظام مدیریتی قرار گرفته‌اند.

۲۴۲ ۴ ارکان ناحیه سیاسی: نظام مدیریت، قلمرو و فضای

جغرافیایی و سازه انسانی

۲۴۳ ۱ از خط مبنا به سمت دریا تا حدود ۱۲ مایل دریایی، دریای

سرزمینی نامیده می‌شود.

۲۴۴ ۲ مرز دو کشور کره شمالی و کره جنوبی روی مدار ۳۸ درجه قرار

دارد.

۲۴۵ ۱ کشورهای عراق، انگلستان و جمهوری آذربایجان دارای نظام

سیاسی ناحیه‌ای و ترکیبی هستند.

۲۴۶ ۲ هویت ملی، همبستگی ملی و پیوستگی سرزمینی از

مهم‌ترین عوامل پیدایش و بقای یک کشور هستند.

۲۴۷ ۴ الف) در فرهنگ فارسی، قدرت به معنی داشتن توانایی

است. ← ص

(ب) سیاست یعنی علم اداره یک کشور یا حکومت‌داری. ← ص

(ج) بازیگران سیاسی با به دست آوردن قدرت می‌توانند به اهداف خود

برسند. ← ص

(د) عناصر ژئوپلیتیک، قدرت، سیاست و جغرافیا می‌باشند. ← ص

۲۴۸ ۲ الف) فضای حیاتی ← راتزل

(ب) قدرت دریایی ← آلفرد ماهان

(ج) قدرت خشکی ← مکیندر

۲۴۹ ۳ الف) جمعیت زیاد پیش‌شرط قدرت است.

(ب) لهستان از کشورهای حائل است.

(ج) بوتان وسعت بسیار کمی در جهان دارد.

۲۵۰ ۲ بهترین شکل برای یک کشور، شکل فشرده یا جمع‌وجور

است.

۲۲۱ ۳ پلیس راهور نیروی انتظامی جمهوری اسلامی و سپاه

پاسداران انقلاب اسلامی پایش امنیت و ایمنی حمل و نقل را در جاده‌ها،

فرودگاه‌ها و ایستگاه‌های راه‌آهن و مسیرها برعهده دارند.

۲۲۲ ۱ بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) آلودگی منظر، انبوه موتورسیکلت‌ها و کانتینرها است.

(ج) هر چه حجم محموله بیشتر باشد (مانند غلات به صورت فله)، هزینه حمل

آن کم‌تر می‌شود.

۲۲۳ ۲ در کشورهای هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از

سفرهای درون‌شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

۲۲۴ ۲ شناخت موقعیت گسل‌ها در درک عمل زمین‌لرزه اهمیت

زیادی دارد.

۲۲۵ ۲ به جایی که پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته

تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند برخورد می‌کند، کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا

می‌گویند.

۲۲۶ ۴ سرمایه‌گذاری در زمینه توسعه حمل و نقل، به ویژه حمل و

نقل آبی و ریلی، می‌تواند موجب پیشرفت اقتصاد و گسترش تجارت کشور ما با

سایر کشورها شود.

۲۲۷ ۳ بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) در سال ۱۸۸۴ میلادی، نصف‌النهار گرینویچ به عنوان مبدأ اندازه‌گیری

طول جغرافیایی در نظر گرفته شده است.

(د) خط روزگردان در سال ۱۹۲۵ میلادی مشخص نشد.

۲۲۸ ۱

$$120 + 105 = 225$$

$$225 \div 15 = 15$$

اختلاف زمان این دو شهر ۱۵ ساعت است؛ از لس‌آنجلس تا پکن یا برعکس از

پکن تا لس‌آنجلس، ۱۵ ساعت اختلاف زمان وجود دارد.

۲۲۹ ۲ الف) میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه ← شدت (مرکالی)

(ب) مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند ← بزرگی (ریشتر)

۲۳۰ ۱ کمربند میانی اقیانوس اطلس، در حال باز شدن و گسترش است.

۲۳۱ ۴ اراک نقش صنعتی و پیرانشهر نقش نظامی دارد.

۲۳۲ ۲ جنگ و بیماری سبب از بین رفتن شهر بیشاپور شد.

۲۳۳ ۳ شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف

خود، شکل‌های متفاوت دارند.

۲۳۴ ۱ مهاجرت معکوس، مهاجرت از شهرهای بزرگ به مکان‌های

کوچک‌تر و روستاها می‌باشد.

۲۳۵ ۲ تنوع آب و هوایی در ایران، موقعیت مساعدی را برای تولید

انواع محصولات زراعی فراهم آورده است.

جامعه‌شناسی

۲۵۱ | ۳ بررسی عبارت نادرست:

۵) امروزه، جهانی شدن و توسعه ارتباطات، از سویی زمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است که در آن، در هم آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شود که فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند و هویت‌ها به شدت دستخوش تغییر شوند.

۲۵۲ | ۲ آریستوکراسی حکومت نخبگانی است که از امتیازات طبقاتی برخوردار بوده‌اند.

برخی تفاوت‌ها، تفاوت‌های اسمی نامیده می‌شوند و نمی‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها، رتبه‌بندی کرد؛ مانند تفاوت در زبان و لهجه. در جوامع سوسیالیستی، مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت. تنازع هویت‌ها، وحدت یا کثرت هویت‌ها است.

۲۵۳ | ۴ در رویکرد دوم (مدل کمونیستی)، اندیشمندان اجتماعی که مخالف قشربندی اجتماعی هستند، معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی، ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست، بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌هاست و باید با آن مبارزه کرد. از نظر آنان، قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست.

در اواخر قرن بیستم، هویت به جای قشربندی و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد. در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها، تعریف می‌شود. در این دوره، افراد، مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی می‌گیرند، علاوه بر ثروت و قدرت، هویت و دانش نیز کانون نزاع و کشمکش می‌شوند. در همه این عرصه‌ها، سیاست هویت ایجاد می‌شود و تنازع و درگیری افزایش می‌یابد.

در نظام سیاسی لیبرال دموکراسی فقط می‌توان از مقبولیت نظام حرف زد و نمی‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت.

غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. در این نگاه، انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن، کار علم نبود.

۲۵۴ | ۱ براساس دسته‌بندی نظام‌های سیاسی توسط ارسطو، اشتراک جمهوری و دموکراسی، حکومت اکثریت است.

جامعه‌شناسان انتقادی مانند جامعه‌شناسان تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند اما کم‌توجهی رویکرد تفسیری به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند. آن‌ها بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کنند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند.

تعارف هویت‌ها، وحدت و کثرت هویت‌ها است و «الگوی تعارف» در مقابل «الگوی تنازع» قرار دارد و تنازع هویت‌ها، وحدت یا کثرت هویت‌ها است. برخی تفاوت‌ها مانند تفاوت در قد، توانایی‌های جسمی و ذهنی و مهارت‌ها، هوش، ثروت و تحصیلات، تفاوت‌های رتبه‌ای نامیده می‌شوند و می‌توان افراد را براساس این تفاوت‌ها، رتبه‌بندی کرد.

۲۵۵ | ۲

جامعه‌شناسان انتقادی برای داوری و انتقاد، به معیارهای علمی نیاز دارند تا براساس آن، وضعیت موجود را ارزیابی کنند، تصویری از وضعیت مطلوب ترسیم کنند و راه عبور از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را پیشنهاد دهند. اما جامعه‌شناسی انتقادی ظرفیت انتقاد از تمامی کنش‌های ناپسند فردی و اجتماعی را ندارد. رویکرد انتقادی به معیار علمی برای داوری دست پیدا نکرد.

در گذشته، نبرد بین دولت‌ها در قلمرو سرزمینی و با ابزار نظامی صورت می‌گرفت و رسانه‌ها خبر آن را منتشر می‌کردند، اما امروزه نبرد در حوزه فرهنگ و با ابزار رسانه صورت می‌گیرد و درگیری نظامی اگر اتفاق بیفتد، در ادامه جنگ فرهنگی رخ می‌دهد.

۲۵۶ | ۴

گاهی تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن به معنای انکار اشتراک و وحدت انسان‌هاست. تلقی وجود شهر، صرفاً در اروپا پیامد عدم توجه به معانی فرهنگی جوامع و مطالعه آن‌ها از منظر غرب است.

با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود. در این رویکرد، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما به دلیل این‌که انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

۲۵۷ | ۴

طرفداران عدالت اجتماعی معتقدند هیچ‌کدام از دو رویکرد قبل، عادلانه نیستند. رویکرد اول عادلانه نیست چون این واقعیت را نادیده می‌گیرد که افرادی که در طبقه اجتماعی پایین متولد می‌شوند، حتی با داشتن شایستگی و تلاش برابر با افرادی که در طبقه اجتماعی بالا متولد می‌شوند، به سادگی امکان رقابت ندارند. رویکرد دوم نیز عادلانه نیست زیرا در آن افراد توانمند و کوشا، به اندازه استحقاقی که دارند، از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند. در رویکرد اول، نقطه آغاز رقابت و در رویکرد دوم، نقطه پایان رقابت، عادلانه نیست. هر دو رویکرد به دلیل ناعادلانه بودن، با فطرت انسانی سازگار نیستند و در نتیجه به شکست می‌انجامند.

موارد مذکور در گزینه (۴) به دیدگاه طرفداران عدالت اجتماعی اشاره دارد ولی ارتباطی با انتقاد آن‌ها به دو رویکرد قبلی ندارد.

۲۵۸ | ۲

از نظر مخالفین قشربندی اجتماعی، قشربندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست. در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی، حفظ و حتی تشدید می‌گردد. تعارف هویت‌ها: وحدت و کثرت هویت‌ها است.

الیگارشی حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران است که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند و قدرت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرند.

۲۵۹ | ۱

طرفداران قشربندی با طبیعی دانستن قشربندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. به علاوه با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کنند. هنگامی که سلطه به شیوه فرهنگی اعمال شود، بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد.

سیاست هویت، محصول دوران پسامدرن است و بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند.

تأکید مخالفان قشربندی بر معایب قشربندی نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان برداشتن قشربندی هستند.

هرگونه اقدام به نابودی و حذف فیزیکی کل یا بخشی از جمعیت یک گروه بومی، قومی، مذهبی و ... را **نسل‌کشی** یا پاکسازی نسلی می‌گویند.

مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد، **نظام سیاسی** را شکل می‌دهد.

حکومت یک فرد بر مبنای فضیلت در دسته‌بندی ارسطو، **موناشری** نامیده می‌شود.

شعار جمهوری فرانسه بر سررد یک کلیسا پس از قانون سال

۱۹۰۵م مبنی بر جدایی دین از سیاست بیانگر **تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی** است.

نظام سیاسی، بر نظام‌های دیگر، به ویژه نظام فرهنگی اثر می‌گذارد و از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد. نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تعیین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را نیز تأمین می‌کند اما اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر فشار عوامل خارجی، از اصول ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، **نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می‌دهد**. نظام سیاسی نیز اگر به ارزش‌های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه فرهنگ کمک می‌کند و اگر از ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگی دور شود، زمینه تعارضات، **تزلزل و بحران‌های فرهنگی هویتی را پدید می‌آورد**.

با تشکیل اتحاد جماهیر شوروی، مزرعه‌داری دولتی و مزرعه‌داری اشتراکی به عنوان دو شیوه پیشبرد اقتصاد کشاورزی، رایج شدند. این موضوع بیانگر **تأثیر نظام سیاسی بر نظام اقتصادی** است.

آریستوکراسی حکومت اقلیت براساس فضیلت است در حالی‌که **لیگاری حکومت اقلیت بر مبنای خواست و میل افراد است؛ پس تفاوت آن‌ها در شیوه حکومت است**.

مدار مشروعیت **حق و باطل** بودن است. مدار مقبولیت، **خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آن‌ها اعمال می‌شود**.

ارسطو و فارابی هر دو دسته‌بندی از انواع حکومت‌ها ارائه دادند. افزایش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله گسترش فرهنگ و معانی آن است و کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منزله محدود شدن گستره آن است که می‌تواند زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر باشد. از این رو **تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است**.

جامعه فاسق جامعه‌ای است که اعضای آن عقاید و ارزش‌های حق را می‌شناسند ولی به آن‌ها پایبند نیستند.

لیگاری حکومت اقلیت بر مبنای خواست و میل افراد است.

جامعه مشرک جامعه‌ای است که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد. جمهوری اسلامی یا **مردم‌سالاری دینی**، نوعی نظام سیاسی است که در جهان اسلام مورد توجه امت اسلامی قرار گرفته است. امت اسلامی باید از پذیرش طاغوت و قدرت‌های غیرالهی خودداری کند و در شکل‌گیری امامت و ولایت الهی براساس موازین و ارزش‌های اسلامی هوشمند و فعال باشد. در نظام اسلامی، انسان‌ها مسئولیت شناخت و اجرای مقررات اجتماعی را به عهده دارند.

غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. در این نگاه، انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن، کار علم نبود. این اعتقاد با عنوان «جدایی دانش از ارزش» بیان می‌شد؛ یعنی دانش و ارزش دو قلمرو متمایز و متقابل دارند؛ «دانش»، قلمرو «تبیین» و در مقابل «ارزش»، قلمرو «تفسیر» معرفی می‌شد. با غلبه رویکرد تفسیری، رویکرد تبیینی به حاشیه رفت و راه بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی باز شد. این بار از پیوند دانش و ارزش سخن به میان می‌آید و «دانش انتقادی» شکل می‌گیرد.

۱ ۲۶۱ بررسی عبارت نادرست:

ب) اقتصاد وابسته به نفت از آن جهت که درآمد هنگفت و بدون زحمتی ایجاد می‌کند، باعث شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای می‌شود که مستقیم و غیرمستقیم وابسته به نفت است؛ دولت بزرگی به وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت را که در بیشتر نقاط دنیا از محل مالیات‌ها پرداخت می‌شود، به کمک **درآمدهای نفتی** تأمین کند.

۳ ۲۶۲ نظام لیبرال دموکراسی، هیچ حقیقت و فضیلت فطری و **جهان‌شمولی** را به رسمیت نمی‌شناسد.

هجوم اقتصادی به ایران، تاریخی طولانی دارد و در ادوار مختلف از سوی استعمارگران غربی به صورت‌های مختلفی دنبال شده است. این کار در زمان قاجار با تلاش برای اخذ امتیازات مختلف مانند امتیاز رویتزر و رژی و ... و در دوره پهلوی از طریق تاراج نفت، فروش جنگ‌افزار و کالاهای مصرفی و صنایع مونتاز و تخریب بنیان‌های تولید ملی به ویژه روح خودباوری ملت ایران انجام شد.

۴ ۲۶۳ هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از قدرت هم از روی احساس رضایت باشد، اقتداری غیرمشروع شکل می‌گیرد. برخی از کشورهای سلطه‌گر غرب که از سویی اقتصاد را اساس همه چیز می‌پندارند و از سوی دیگر، تمامی شیوه‌های اقتصادی غیرسرمایه‌داری را نابود شده می‌بینند، پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می‌دانند؛ از این رو جنگ اقتصادی تمام‌عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند.

ارسطو حکومتی را که در آن، اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت حضور و فعالیت دارند، جمهوری (پولییتی) می‌خواند؛ بدین ترتیب او بین حکومت جمهوری و دموکراسی تفاوت می‌گذارد.

کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است.

۳ ۲۶۴ مردم و دولت ایران می‌کوشند براساس عدالت، با اتکا به دانش و فناوری و با تأکید بر استقلال، خودکفایی، منع خام‌فروشی ثروت‌های طبیعی، حفظ اقتدار و عزت ملی، درون‌زایی در عین برون‌گرایی (اقتصادی که مانند چشمه‌ای از درون بجوشد و بر تولید داخلی قوی خود متکی است ولی صرفاً برای خود تولید نمی‌کند؛ بلکه آن را به صورتی متعادل با سایر کشورها مبادله می‌کند) هویت اقتصادی نوینی را در این سرزمین پایه‌ریزی کنند.

۲۶۸ ۲

کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است، زیرا قوام خانواده و فرزندآوری در گرو محبت، ایثار و فداکاری است، ولی در جهان متجدد به دلیل فردگرایی و اصالت لذت، این محبت و ایثارگری کاهش می‌یابد که به فرزندآوری کم‌تر و کاهش شدید جمعیت و فرو افتادن این جوامع در چاله جمعیتی می‌انجامد.

کسانی که در زندگی توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند، از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردار هستند.

هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد و تبعیت از قدرت هم از روی احساس رضایت باشد، اقتداری غیرمشروع شکل می‌گیرد. در کشوری که فرهنگ عمومی مردم، فرهنگ دینی باشد، قدرت نامشروع نمی‌تواند مقبولیت داشته باشد.

۲۶۹ ۱

هر جهان اجتماعی به تناسب هویت و فرهنگ خود، آرمان‌ها و ارزش‌های ویژه‌ای دارد.

جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است.

مدار مشروعیت، حق و باطل بودن است. اگر قدرت موافق حکم و قانون و اراده تشریحی خداوند اعمال شود، مشروعیت حقیقی دارد، اما اگر مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد، مشروعیت دروغین دارد.

براساس هستی‌شناسی توحیدی، ارزش‌های اجتماعی اسلامی با آن‌که ناظر به مسائل اجتماعی دنیوی هستند، تفسیری دنیوی و سکولار ندارند.

۲۷۰ ۲

کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله محدود شدن گستره آن است.

قدرت اجتماعی، بدون پذیرش و توافق دیگران پدید نمی‌آید.

از جمله عوامل شکل‌گیری اقتصاد وابسته در طول تاریخ معاصر ایران، کشف نفت و سرمایه‌های حاصل از فروش نفت به خارجیان بوده است.

جایی که قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از قانون نیز با رضایت و میل همراه باشد، اقتدار قدرت هم مشروعیت حقیقی دارد و هم مقبولیت.

۲۷۱ ۲

بررسی عبارتهای نادرست:

ب) انقلاب اسلامی ایران، الگوی نوینی در برابر امت اسلامی قرار داد و افق جدیدی را به روی جهان اسلام گشود. اهمیت این انقلاب فقط به این دلیل نبود که مهم‌ترین قدرت حامی اسرائیل در منطقه، یعنی شاه را ساقط کرده بود، بلکه در راهکاری بود که برای مبارزه با صهیونیسم ارائه می‌داد.

د) انقلاب اسلامی با آن‌که در ایران رخ داد و از ذخایر معرفتی شیعی استفاده کرد، آرمان‌ها، ارزش‌ها و رسالت خود را به حل چالش‌های جامعه ایران یا شیعیان جهان محدود نکرد.

۲۷۲ ۴

انقلاب اسلامی در شکل‌گیری یا گسترش اندیشه‌های پسامدرن، به وجود آمدن رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در جوامع غربی، از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌های پس از رنسانس و شکل‌گیری نظریه‌های افول سکولاریسم مؤثر بود.

بیداری اسلامی، تغییر موقعیت ملتها و کشورهای پیرامونی، در نظام جهانی سلطه را هدف نهایی خویش نمی‌بیند و تنها آرمان بشر را صلحی که بی‌توجه به عدالت است، نمی‌پندارد؛ بیداری اسلامی از افق جهان متجدد به عالم نمی‌نگرد تا در تنگنای جهان سکولار و چالش‌ها و بحران‌های آن متوقف گردد.

گروه‌های مارکسیستی جایگاهی برای اعتقادات دینی قائل نبودند و گروه‌های ناسیونالیستی، اسلام را پدیده‌ای عربی می‌دانستند.

انقلاب اکتبر ۱۹۱۷م روسیه نیز، گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت، ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت. دیگر انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم نیز تقلیدی از انقلاب‌های مدرن بودند.

۲۷۳ ۳

دولت مصر به رهبری جمال عبدالناصر، مظهر ناسیونالیسم عربی بود اما پس از مرگ او انور سادات، رئیس‌جمهور وقت مصر با امضای قرارداد کمپ دیوید، اسرائیل را به رسمیت شناخت و این مسئله، موقعیت گروه‌های فلسطینی را تضعیف کرد.

انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و اتکا به فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مسئله اسرائیل را مسئله جهان اسلام مطرح می‌کرد.

هنگامی که قاجار - به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری - به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، «مقاومت منفی» به سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد.

۲۷۴ ۱

جنبش تنباکو نمونه‌های موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است.

انقلاب اکتبر ۱۹۱۷م روسیه نیز، گرچه به دلیل رویکرد چپ و سوسیالیستی با دیگر انقلاب‌های اروپایی تفاوت داشت، ولی به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت.

در رویکرد دوم (نسل دوم روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود. کسانی که این رویکرد را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.

بیداری اسلامی در جهان امروز، از سطح نخبگان به مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام منتقل شده است.

۲۷۵ ۱

رهبران دینی پس از شکست در مشروطه، از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند. این موضع در مرجعیت شیعه تا شروع انقلاب اسلامی ادامه یافت.

انقلاب اسلامی ایران بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

نخستین بیدارگران اسلامی در ایران، جنبش‌هایی را برای اصلاح رفتار حاکمان و ساختار حکومت قاجار به وجود می‌آوردند.

جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی است.

امام خمینی (ره)، انقلاب را هنگامی آغاز کرد که شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را به عهده داشت. روشنفکران چپ نیز از صحنه رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند. انقلاب اسلامی، بازگشت مردم ایران به حرکت ناتمامی بود که در مشروطه آغاز کرده بودند. این بازگشت با هزینه نزدیک به صد سال تجربه تاریخی انجام می‌شد؛ تجربه رقابت با منورالفکران غربگرا، استبداد استعماری و روشنفکرانی که در حاشیه بلوک شرق و غرب عمل می‌کردند.

۲۸۰ ۳ انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو بازمی‌گشت.

مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند. آن‌ها قدرت را با شمشیر قوم و عشیره یا حمایت دولت‌های استعمارگر به دست آورده بودند؛ عالم به عدالت نبودند و عمل به عدالت نیز به قدر کافی در شخصیت آن‌ها نهادینه نشده بود. به همین دلیل، در شرایطی که به نظر می‌رسید برقراری حاکمیت آرمانی امکان‌پذیر نیست، مشروطه در مقایسه با نظام استبدادی ترجیح داده شد.

۲۷۶ ۲ انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو بازمی‌گشت. این انقلاب‌ها نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیه قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند. اما انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتب چپ شکل می‌گرفتند که برای حل بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند.

۲۷۷ ۳ جنبش عدالتخانه از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر می‌داد، یک انقلاب اجتماعی بود. با اوج‌گیری این جنبش، منورالفکران غربزده به آن پیوستند و در جریان بست‌نشینی در سفارتخانه انگلستان، نام مشروطه را برای آن برگزیدند.

در جریان انقلاب مشروطه، نزاع و رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غربگرا به وجود آمد که پس از دو دهه کشمکش، با حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان به نفع جریان منورالفکران پایان یافت. از نظر منورالفکران مشروطه‌خواه، مجلس محلی بود که در آن، قوانین نه بر پایه احکام اسلام، بلکه براساس اراده و خواست بشر تنظیم و تدوین می‌شد.

منظور عالمان مسلمان از مشروطه، مشروط کردن حاکمیت به احکام عادلانه الهی بود، اما منورالفکران مشروطه را نوعی حاکمیت سکولار مانند دولت انگلستان می‌دانستند.

۲۷۸ ۳ امام خمینی (ره) به عنوان یک مرجع دینی، مردم و عالمان را از موضع مقاومت منفی به فعالیت رقابت‌آمیز بازگرداند. انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو بازمی‌گشت.

مشکل عدالتخانه این بود که رفتار عادلانه را به کسانی تحمیل می‌کرد که با معیارهای الهی به قدرت نرسیده بودند. آن‌ها قدرت را با شمشیر قوم و عشیره یا حمایت دولت‌های استعمارگر به دست آورده بودند؛ عالم به عدالت نبودند و عمل به عدالت نیز به قدر کافی در شخصیت آن‌ها نهادینه نشده بود. به همین دلیل، در شرایطی که به نظر می‌رسید برقراری حاکمیت آرمانی امکان‌پذیر نیست، مشروطه در مقایسه با نظام استبدادی ترجیح داده شد.

۲۷۹ ۱ انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو بازمی‌گشت. این انقلاب‌ها نتوانستند جایگاه کشورشان را از حاشیه قطب‌های سیاسی و اقتصادی جهان خارج کنند اما انقلاب اسلامی ایران فقط یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت. این انقلاب بیرون از قطب‌بندی سیاسی شرق و غرب، یک قطب‌بندی جدید فرهنگی به وجود آورد و خود در کانون قطب فرهنگی جهان اسلام قرار گرفت.

بزرگ
تلاش
پیرموفقیت

فلسفه و منطق

۲۸۱ | تاریخ فلسفه با تاریخ عقل پیوندی ناگسستنی دارد و تحولات معنا و محدوده عقل، بر تحولات فلسفه تأثیر گذاشته است.

۲۸۲ | فیلسوفان یونان باستان به هر دو کاربرد عقل توجه داشته و درباره معانی مختلف آن سخن گفته‌اند.

۲۸۳ | در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می‌دانستند. حتی برخی از بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می‌پنداشتند و در برابر استدلال‌های عقلی می‌ایستادند.

۲۸۴ | فرانسیس بیکن که روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می‌دانست، از فیلسوفان خواست که از به‌ت‌هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته‌اند، دست بردارند و بیش از گذشته بر تجربه تکیه کنند. هیوم و اوگوست کنت نیز به روش تجربی توجه کردند و تجربه را تنها راه رسیدن انسان به دانش و معرفت دانستند.

۲۸۵ | دکارت که با ریاضیات به خوبی آشنا بود، به همه توانایی‌های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال‌های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. پس به عقیده وی، عقل هم به صورت مستقل از تجربه می‌تواند به حقیقت برسد و هم از طریق تجربه. او هم‌چنین معتقد بود که عقل می‌تواند امور ماوراءالطبیعه مانند وجود خدا و حتی نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند.

۲۸۶ | وقتی تاریخ تمدن اسلامی را مطالعه می‌کنیم، می‌بینیم که علوم عقلی و به خصوص فلسفه در این تمدن، گسترش فراوان و رشد چشمگیری داشته است. در این دوره تمدنی فیلسوفانی را مشاهده می‌کنیم که شهرت جهانی دارند و در طراز چند فیلسوف اول تاریخ قرار می‌گیرند. یکی از زمینه‌ها و عوامل مهم توجه به عقل و عقلانیت و تفکر فلسفی در جهان اسلام، قرآن کریم و سخنان پیامبر اکرم (ص) و عترت گرامی ایشان بود. در آن دوره، مخالفت مستقیم و صریح با عقل کم‌تر صورت می‌گرفت. پس می‌توان گفت که مخالفت‌هایی که با عقل و عقلانیت در فلسفه و فرهنگ اسلامی صورت گرفته، در سطح مخالفت‌های دوره اول حاکمیت کلیسا با عقل نبود.

۲۸۷ | اولین مرحله عقل، عقل بالقوه یا عقل هیولانی نام دارد و آن هنگامی است که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد، اما استعداد و آمادگی درک معقولات را دارد. دومین مرحله عقل را عقل بالملکه می‌گویند. در این مرحله، عقل مفاهیم و قضایای بدیهی را درک می‌کند. پس عقل هیولانی در مرحله قبل از ادراک امور بدیهی است.

۲۸۸ | از نظر فیلسوفان مسلمان، استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه ما را به حقیقت واحد می‌رسانند و تأییدکننده و کمک‌کننده به یک‌دیگر هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فیلسوفان مسلمان با این‌که اساس پذیرش هر اعتقاد و آیینی را استدلال عقلی می‌دانند، راه کسب معرفت را به عقل منحصر نمی‌کنند بلکه حس و شهود را هم معتبر می‌شمارند. از این‌رو، برخی (نه همه) از آنان تلاش می‌کردند با تربیت خود و تهذیب نفس به معرفت شهودی نیز دست یابند.

(۳) هر کدام از فیلسوفان مسلمان روش خاص خود را دارند و از مسیرهای متفاوتی در جست‌وجوی حقیقت هستند.

(۴) ما انسان‌ها چون توانمندی‌های عقلی محدود و متفاوتی داریم، ممکن است در استدلال عقلی و یا در فهم وحی دچار اشتباه شویم و به نتیجه‌های نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد.

۲۸۹ | فارابی در کتابی به نام «اغراض ارسطو فی کتاب مابعدالطبیعه» با دقت و توانایی بسیار، نظرات ارسطو را شرح می‌کند و نکات پیچیده آن را آشکار می‌سازد؛ چنان‌که بعدها راهنمای ابن‌سینا در فهم کتاب ارسطو می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اولین فیلسوف مشهور مسلمان «ابویوسف یعقوب بن اسحاق کندی» است. (۲) فارابی در فلسفه سیاست نظریه‌پرداز بود و توانست دیدگاه ویژه‌ای را مطرح کند که به دیدگاه افلاطون نزدیک است.

(۳) فارابی تنها با میراث فلسفی یونان آشنا نبود، بلکه با تعالیم اسلامی نیز آشنایی عمیقی داشت.

۲۹۰ | فارابی مدینه جاهله را در مقابل مدینه فاضله، قرار می‌دهد و معتقد است که مهم‌ترین تفاوت آن با مدینه فاضله در هدف آن است.

۲۹۱ | در گزینه (۳) ابتدا تالی ذکر شده سپس مقدم؛ هر که را توانایی نیست (تالی)، علم نیست (مقدم). اما در گزینه‌های دیگر، ابتدا مقدم (شرط) ذکر شده است، سپس تالی (مشروط) آمده است.

۲۹۲ | سه قضیه حملی با موضوع واحد و سه محمول مختلف باقی می‌ماند: «الف ب است»، «الف ج است» و «الف د است».

۲۹۳ | در قضایای منفصل مانعةالجمع، کذب دو طرف ممکن است؛ اما در مانعةالرفع کذب دو طرف محال است. در مانعةالرفع صدق دو طرف ممکن است؛ اما در مانعةالجمع صدق دو طرف محال است.

در قضایای منفصل مانعةالرفع دو جزء قضیه رابطه عموم و خصوص من‌وجه دارند. اما در قضایای منفصل مانعةالجمع دو جزء قضیه نسبت تباین دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ و ۴) قضایایی که امکان صدق و کذب هم‌زمان هر دو جزء (طرف) قضیه وجود داشته باشد، شرطی محسوب نمی‌شوند. چون آراس می‌تواند هم دانش‌آموز باشد و هم چاق و یا هم‌زمان هیچ‌کدام نباشد؛ یعنی نه دانش‌آموز باشد و نه چاق. هم‌چنین در قضیه «با آرمین معلم است و یا نقاش» هم امکان صدق و هم امکان کذب هم‌زمان هر دو جزء قضیه وجود دارد، بنابراین شرطی محسوب نمی‌شود.

(۳) قضیه «زینا یا پزشک و یا شاعر است» یک قضیه حملی است؛ اگر حرف «یا» در اول قضیه ذکر نشود، بیانگر قضیه حملی است نه قضیه شرطی، چون در قضایای شرطی منفصل، حرف «یا» باید در ابتدای جمله قرار بگیرد.

۲۹۵ | رابطه دو جزء (طرف) قضیه شرطی منفصل حقیقی، در حکم تناقض است و رابطه دو جزء قضیه شرطی منفصل مانعةالجمع، در حکم تضاد است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) رابطه دو قضیه به ترتیب، تداخل تحت تضاد و تداخل است. تداخل تحت تضاد اشاره به قضایای مانعةالرفع می‌کند اما تداخل به هیچ‌کدام از قضایا اشاره نمی‌کند.

(۳) رابطه دو قضیه به ترتیب، تضاد و تداخل تحت تضاد است (رجوع کنید به توضیح گزینه (۱)).

(۴) رابطه دو قضیه به ترتیب، تناقض و تناقض است و اشاره به قضایای منفصل حقیقی می‌کند.

۲۹۶ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۴) هر دو قضیه شرطی منفصل حقیقی هستند.

۳) قضیه شرطی منفصل **مانع‌الجمع** است؛ چون روش فهم مسائل می‌تواند قلبی و شهودی هم باشد.

۱) ۲۹۷ در این قیاس مغالطه رفع مقدم روی داده است؛ زیرا از رفع مقدم، رفع تالی را نتیجه گرفته است. صورت قیاس در اصل به صورت زیر بوده است که مقدمه دوم آن حذف شده است.

۱- اگر این کتاب فلسفه باشد، آن‌گاه روش آن استدلالی است.

۲- این کتاب فلسفه نیست.

۳- پس روش آن استدلالی نیست.

۴) ۲۹۸ در قیاس استثنایی اتصالی رفع تالی، اگر قضیه شرطی محصوره بود برای رفع تالی حتماً باید هم کمیت و هم کیفیت قضیه را تغییر دهیم. هم‌چنین اگر مقدم قضیه محصوره بود باید هم کمیت و هم کیفیت قضیه را تغییر دهیم؛

۱- اگر بعضی الف ب باشد، آن‌گاه هر ک د است.

۲- بعضی ک د نیست. (سالبه جزئیه)

۳- هیچ الف ب نیست. (سالبه کلیه)

قیاس مذکور، معتبر می‌باشد.

۲) ۲۹۹ این شخص از مغالطه کوچک‌نمایی برای سهم خود و مغالطه بزرگ‌نمایی برای سهم خواهر یا برادر خود استفاده کرده است.

۲) ۳۰۰ گزینه (۲) قیاس اقترانی حملی و نامعتبر است، چون «مفید» که موضوع نتیجه است در مقدمات علامت منفی گرفته است. بنابراین سور نتیجه باید جزئی باشد نه کلی. لازم به ذکر است نتیجه یک قیاس معتبر شکل سوم باید جزئی باشد نه کلی.

تذکره: برهان قیاسی است که از مقدمات یقینی و درست (از نظر معنی و محتوا) تشکیل شده است و صورت استدلال هم دارای اعتبار است (شرایط اعتبار قیاس در درس هشتم و نهم) و هدفش کشف و دستیابی به حقیقت است؛ یعنی قیاس معتبر صحیح، همان استدلال برهانی است.

۳) ۳۰۱ این عبارت که میان دیدگاه‌های افلاطون و ارسطو درباره انسان و اخلاق، امکان برقراری ارتباط و هماهنگی اصلاً وجود ندارد، کاملاً نادرست است بلکه باید گفت میان دیدگاه‌های آن‌ها درباره انسان و اخلاق، ارتباط و هماهنگی برقرار است.

۳) ۳۰۲ کارهایی که مورد ستایش و تحسین یا مورد سرزنش و تقبیح قرار می‌گیرند؛ مانند احسان، گذشت، ایثار، وفاداری و مبارزه با ظلم و نابرابری را «فعل اخلاقی» می‌گویند.

۴) ۳۰۳ بررسی دیدگاه فیلسوفان در مورد معیار فضیلت اخلاقی نشان می‌دهد که نظرات آنان گاهی متفاوت، گاهی متضاد و گاهی مکمل هم است، اما نمی‌توان گفت که دیدگاه آنان هیچ تفاوتی باهم ندارد.

۲) ۳۰۴ افلاطون به «عدالت» معتقد است و می‌گوید اگر عقل که از فضیلت حکمت برخوردار است، حاکم باشد، قوه شهوت «خویشترداری» پیش می‌گیرد و قوه غضب متضاد به «شجاعت» می‌شود. براینده و نتیجه چنین سامانی، برقراری «عدالت» میان قوای عقل و شهوت و غضب و در سراسر شخصیت انسان است. اما ارسطو به «اعتدال» و «حد وسط» اعتقاد دارد. به عقیده ارسطو، اگر عقل بر قوای دیگر حاکم شود، انسان به اعتدال در قوا می‌رسد و همین اعتدال، عامل سعادت و نیک‌بختی انسان است.

۴) ۳۰۵ ارسطو، شاگرد افلاطون، درباره معیار فعل اخلاقی نظری

نزدیک به استاد خود دارد. پس می‌توان گفت بسیاری از اصول اخلاقی آن دو به هم نزدیک است.

هم‌چنین هر دو فیلسوف به لزوم حاکمیت عقل بر قوای دیگر اعتقاد دارند، بنابراین هر دو تنظیم قوا را محور اخلاق قرار داده‌اند.

۱) ۳۰۶ کانت می‌گوید هر انسان در درون خود حقیقتی به نام

وجدان اخلاقی دارد که او را به سوی عمل خیر اخلاقی دعوت می‌کند.

۲) ۳۰۷ فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست چون بُعد روحی و معنوی

انسان را باور ندارند، ریشه‌های فعل اخلاقی را در همان رفتار طبیعی انسان جست‌وجو می‌کنند، بنابراین دیدگاه آنان درباره معیار فعل اخلاقی بیشتر از دیدگاه آنان درباره چیستی و ماهیت انسان یا همان انسان‌شناسی فلسفی، تأثیر پذیرفته است.

۱) ۳۰۸ فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست معتقدند انسان از زمانی

که دریافته نفع او در گرو نفع دیگران است، قواعد اخلاقی را ابداع کرده و مثلاً گفته است: باید با دیگران راستگویی پیشه کرد و باید با دیگران به عدل رفتار نمود. بر این اساس اموری مانند صداقت، عدالت و امانت‌داری در واقع ارزش حقیقی ندارند و حقیقتاً فضیلت شمرده نمی‌شوند، اما چون برای زندگی اجتماعی ضروری هستند و منفعت افراد در رعایت آن‌هاست، باید آن‌ها را مراعات کرد. بنابراین معیار فعل اخلاقی، برای حفظ مصالح و منافع افراد در جامعه است.

۳) ۳۰۹ ابن‌سینا و دیگر فلاسفه مسلمان، دیدگاهی نزدیک به افلاطون

و ارسطو دارند. آنان نیز عقل را منبع شناخت فضیلت‌ها و ردیلت‌ها می‌دانند و این عقل را، از آن جهت که رفتار خوب و بد انسان را تشخیص می‌دهد، «عقل عملی» می‌نامند.

۴) ۳۱۰ فلاسفه مسلمان می‌گویند عقل فضیلت‌هایی مانند عدل،

احسان، خویشترداری و شجاعت را کمالاتی می‌داند که باعث رشد و کمال روح می‌شود. بنابراین هر انسانی فضیلت‌ها را دوست دارد و از رذائل اخلاقی مانند ظلم، بخل و ریاگریزان است. این رذائل اخلاقی به روح صدمه رسانده و آن را از کمال باز می‌دارند. بنابراین هر انسانی به دنبال کسب فضائل است و با کسب فضائل احساس نشاط و لذت می‌کند و به رضایت درونی می‌رسد. آنان هم‌چنین می‌گویند اگرچه بشر به فضیلت‌ها فطرتاً علاقه‌مند است و عقل انسان آن‌ها را زیبا و خوب می‌داند، اما انتخاب این فضائل و عمل به آن‌ها چندان هم آسان نیست.

روانشناسی

۳۱۱ ۲ مائده با وجود این که شواهدی علیه دوست صمیمی اش دارد، به غلط از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید می کند مبنی بر این که دوست صمیمی اش بی نقص است، استفاده می کند که این حالت سوگیری تأیید نام دارد. زهرا با وجود زحمت و تلاش بسیار، اعتماد به نفس کافی ندارد، بنابراین خود را کوچک می شمرد.

نکته: منظور از اعتماد افراطی در کتاب درسی، اعتماد افراطی به خود و توانایی های خود است، نه دیگران.

۳۱۲ ۴ جست و جوی علت رفتار، در واقع به معنای توجه به عوامل انگیزشی آن رفتار است.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) عوامل شکل دهنده به رفتار انسان، علاوه بر عوامل انگیزشی (زیستی)، تابع عوامل مختلف نگرش افراد هم هست.

۲) بیشترین تغییر نگرش ها، در طول دوران تحصیل در دانشگاه اتفاق می افتد. ۳) درس خواندن حسین به این دلیل که پدرش برایش دوچرخه بخرد، نشان دهنده انگیزه بیرونی است، زیرا منبع انگیزش پاداش است و در لذت خارج از فرد قرار دارد.

۳۱۳ ۳ در هر سه گزینه (۱)، (۲) و (۴)، اسناد به عوامل غیرقابل کنترل است، اما تلاش کشاورزان عاملی قابل کنترل است، از این رو اسناد در این گزینه با بقیه متفاوت است.

۳۱۴ ۴ مهم و معمولی ← اهمیت تصمیم

ساده و پیچیده ← تعداد اولویت ها

۳۱۵ ۴ انتخاب هدف، علاوه بر ایجاد توانمندی، باعث انسجام در رفتار می شود.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) انتخاب اهداف بسیار کوچک و بی ارزش و زودگذر باعث می شود تا هرگز انگیزه تلاش و عمل ایجاد نشود.

۲) نه تنها رسیدن به هدف، بلکه حرکت در مسیر هدف نیز نشان دهنده نوعی موفقیت است.

۳) نظام باورهای افراد در نهایت به وسیله خود فرد ساخته می شود.

۳۱۶ ۴ قبل از هر اقدامی (برای تصمیم گیری)، باید تعریف دقیقی از تصمیم مورد نظر ارائه دهید.

بهترین سبک تصمیم گیری، سبک تصمیم گیری منطقی است.

۳۱۷ ۲ درماندگی آموخته شده حالتی است که در آن فرد بین کار خود و نتایج آن رابطه ای نمی بیند و معتقد است که پیامدهای رفتار مستقل از خود رفتار است و هیچ کاری از دستش بر نمی آید تا موقعیت خود را تغییر دهد.

۳۱۸ ۲ انتخاب لباس ← شناسایی و تعریف تصمیم مورد نظر ←

مرحله اول

بررسی ویژگی های هر لباس ← بیان ویژگی های هر انتخاب یا اولویت ←

مرحله سوم

انتخاب لباس از بین سه انتخاب ← شناسایی تعداد انتخاب ها یا اولویت های آن تصمیم ← مرحله دوم

۳۱۹ ۲ سبک تصمیم گیری تکانشی در میان نوجوانان زیاد دیده می شود که بلافاصله با پشیمانی همراه است.

۳۲۰ ۱ اسناد به پشتکار یک اسناد درونی، ناپایدار و قابل کنترل است.

بوکت

تلاشی در مسیر موفقیت

تلاشی در مسیر موفقیت

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)